

HAMMARLANDS KOMMUN

SAMMANTRÄDESKALLELSE

Kommunstyrelsen

Kallelse utfärdad den 27 september 2024

01.10.2024

229-260

Sammanträdestid	Tisdagen den 1 oktober 2024 kl. 19.00-22.10
Sammanträdesplats	Kommungården
Ärendets §-nummer	Ärende

Kst 229 §:	Konstaterande av sammanträdets laglighet och beslutförhet.....	1
Kst 230 §:	Protokolljustering.....	1
Kst 231 §:	Godkännande och komplettering av föredragningslistan	1
Kst 232 §:	Utlåtande angående jordförvärvstillstånd R:Nr 4:35 Hindrikas, Näfsby.....	2
Kst 233 §:	Utlåtande angående jordförvärvstillstånd R:Nr 3:112 Trollebo, Kattby	3
Kst 234 §:	Utlåtande angående jordförvärvstillstånd R:Nr 3:115 Östergårds, Kattby.....	4
Kst 235 §:	Utlåtande angående jordförvärvstillstånd R:Nr 3:105 Karl-Olofs, Bovik.....	5
Kst 236 §:	Redovisning angående kommunöversikt	6
Kst 237 §:	Utlåtandebegäran – kommuner med synnerligen ansträngd ekonomi.....	7
Kst 238 §:	Ålands kommunförbund k.f.: s begäran om förslag till utveckling	11
Kst 239 §:	OX2 Grönt Åland Ab: s anhållan om detaljplanering, Hellesby	12
Kst 240 §:	Synpunkter på busstidtabeller för år 2025	20
Kst 241 §:	Mellanbokslut för budgetförverkligande per 31.08.2024	21
Kst 242 §:	Avtal för matvaruleveranser till kommunens kök	22
Kst 243 §:	Fördelning av den lokala justeringspotten AKTA 01.06.2024	24
Kst 244 §:	Fördelning av den lokala justeringspotten TS 01.06.2024	26
Kst 245 §:	Fördelning av justeringspotten HR-ansvarig fr.o.m. 01.06.2024	28
Kst 246 §:	Uppvaktning.....	29
Kst 247 §:	Jomala kommuns förslag till avtal angående Oasen boende- och vårdcenter k.f. .	30
Kst 248 §:	Hammarlands kommuns anslutning till Bärkraft nätverket som medaktör	31
Kst 249 §:	Frigörandet av anslag för sopstation Hammargården	32
Kst 250 §:	Brandutrustning till Äppelö	34
Kst 251 §:	Begäran om hyresnedsättning	37
Kst 252 §:	Utlåtande över budget- och ekonomiplan Oasen boende- och vårdcenter k.f.	42
Kst 253 §:	Utlåtande angående förslag till budget Södra Ålands utbildningsdistrikt k.f.	43
Kst 254 §:	Utlåtande angående förslag till budget Kommunernas socialtjänst k.f.....	44
Kst 255 §:	Kommundirektörens tjänstemannabeslut till kännedom.....	45
Kst 256 §:	Handlingar till kommunstyrelsens kännedom	46
Kst 257 §:	Marsundsvägens ytbeläggning.....	47
Kst 258 §:	Anhållan om ledighet.....	48
Kst 259 §:	Försäljning av tomt nr 4 i kvarter Ö2, Öra bostadsområde.....	49
Kst 260 §:	Värmesystem i daghemmet Klaralund.....	50

Bilagor till kallelse:

1. Ålands landskapsregerings e-post Dnr ÅLR 2024/3225, Hk Dnr 11/24
2. Ålands landskapsregerings e-post Dnr ÅLR 2024/6282, Hk Dnr 275/24
3. Ålands landskapsregerings e-post Dnr ÅLR 2024/6150, Hk Dnr 277/24
4. Ålands landskapsregerings e-post Dnr ÅLR 2024/6019
5. Ålands landskapsregerings brev Dnr ÅLR 2024/5610, Hk Dnr 264/24
6. Ålands landskapsregerings brev Dnr ÅLR 2022/794, Hk Dnr 258/24
7. Ålands kommunförbunds e-post av den 13.09.24
8. Markanvändningsavtal för utarbetandet av miljörapport
9. Ålands landskapsregerings e-post av den 19.08.24, Hk Dnr 276/24
10. Mellanbokslut 1-8 2024
11. Handlingar till ärende § 242
12. Handlingar till ärende § 243
13. Handlingar till ärende § 244

14. Jomala kommuns e-post av den 17.09.24 angående Oasen, Hk Dnr 274/24
15. Bärkraft nätverkets e-post av den 14.05.24
16. Handlingar till ärende § 249
17. Handlingar till ärende § 250
18. Handlingar till ärende § 251
19. Förslag till budget Oasen boende- och vårdcenter k.f., Hk Dnr 283/24
20. Förslag till budget Södra Ålands utbildningsdistrikt k.f., Hk Dnr 281/24
21. Förslag till budget Kommunernas socialtjänst k.f., Hk Dnr 254/24
22. Handlingar till kännedom enligt § 256
23. Handlingar till ärende § 257

Enligt uppdrag,
Hammarland den 27.09.2024
Kommundirektör

Kurt Carlsson

Protokollet från det här sammanträdet publiceras på Hammarlands kommuns webbplats <https://www.hammarland.ax/kommunen/protokoll/kommunstyrelsen> den 04.10.2024.

INTYG

Härmed intygas att det här meddelandet anslagits på Hammarlands kommuns elektroniska anslagstavla under tiden 27.09.2024-25.10.2024.

Hammarland den 27.09.2024,

Kommundirektör

Kurt Carlsson

HAMMARLANDS KOMMUN Organ
Kommunstyrelsen**SAMMANTRÄDESPROTOKOLL**Sammanträdesdatum
01.10.2024Nummer
13/2024

Sammanträdestid Sammanträdesplats	Tisdagen den 1 oktober 2024 kl. 19.00-22.10 Kommungården
Beslutande	Anders T. Karlsson, ordförande Andreas Häger, vice ordförande Jessica Eklund, ersättare för Sandra Eckerman Ida Eklund Conny Häger, deltog ej i behandling av ärende § 234 Marie Stenlund Mikaela Welander
Övriga närvarande	Lars Häggblom, ordförande kommunfullmäktige Kurt Carlsson, kommundirektör Frånvarande: Tomas Blomberg, vice ordförande kommunfullmäktige
Paragrafer	§§ 229-260
Underskrifter	Hammarland den 1 oktober 2024, Anders T. Karlsson ordförande Kurt Carlsson protokollförare
Protokoll-justering Ort och tid	Hammarland den 1 oktober 2024, Underskrifter Ida Eklund Mikaela Welander
Protokollet publicerat på kommunens webbplats Ort och tid	Hammarland den 4 oktober 2024, Underskrifter Kurt Carlsson
Utdragets riktighet bestyrker Ort och tid	 Underskrift

Kst 229 §: Konstaterande av sammanträdets laglighet och beslutförhet**Kst 229 §: BESLUT:**

Ordföranden konstaterar att sammanträdet är lagligt sammankallat och med hänsyn till antalet närvarande ledamöter beslutfört.

Kst 230 §: Protokolljustering**Kommundirektörens förslag:**

Kommunstyrelsen utser Ida Eklund och Mikaela Welander till protokolljusterare. Protokolljustering äger rum tisdagen den 01.10.24 i kommungården efter sammanträdets avslutande.

Kst 230 §: BESLUT:

Kommunstyrelsen utser Ida Eklund och Mikaela Welander till protokolljusterare. Protokolljustering äger rum onsdagen den 02.10.24 i kommungården efter sammanträdets avslutande.

Kst 231 §: Godkännande och komplettering av föredragningslistan**Kst 231 §: BESLUT:**

Kommunstyrelsen godkänner föredragningslistan med komplettering av följande extra ärenden.

1. Försäljning av tomt nr 4 i kvarter Ö2, Öra bostadsområde
  2. Värmesystem i daghemmet Klaralund
-

Kst 232 §: Utlåtande angående jordförvärvstillstånd R:Nr 4:35 Hindrikas, Näfsby

Ålands landskapsregering har genom e-post av den 12.06.24 Dnr ÅLR 2024/3225 begärt kommunens utlåtande angående tyska medborgaren Susanna Grönberg Lindes ansökan om att få förvärva och besitta den 5.500 m² stora färdigbildade fastigheten R:Nr 4:35 Hindrikas i Näfsby tillsammans med Kristian Grönberg. Förvärvet avser fast bosättning. Fastigheten är bebyggd med ett bostadshus samt andra byggnader. Fastigheten saknar egen strand samt även andelar i samfällda jord- och vattenområden. Sökanden äger och besitter enligt ansökan inte sedan tidigare fast egendom i landskapet Åland. Fastigheten har inte en fastställd detaljplan. Kommunens utlåtande bör vara landskapsregeringen tillhanda senast den 12.07.24. (Bilaga 1, Kst 01.10.24, § 232)

I LF om jordförvärvstillstånd (ÅFS 70/2003) § 4, 2 p. 4:

4) Sökanden är gift med eller registrerad partner till en person som har åländsk hembygdsrätt. Makarna har hemort i landskapet och skall använda marken för sitt gemensamma fasta boende. Markområdet understiger 8.000 m² och får inte delas eller bör inte delas på grund av dess läge eller dess naturförhållanden. Marken får inte gränsa till vatten och skall vara belägen inom planerat område, bykärna eller annat område som är avsett för fast bosättning. Till marken hör vare sig andel i samfällda vatten- och jordområden eller jakt- och fiskerättigheter.”

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen ger utlåtandet att området är beläget i Näfsby bys bykärna på ett område som är lämpligt för fast bosättning. I nära anslutning till fastigheten finns annan fast bosättning. Den byggnad som finns registrerad på fastigheten är antecknad som stadigvarande boendeändamål.

Kommunstyrelsen förordar inför landskapsregeringen att tyska medborgaren Susanna Grönberg Linde beviljas rätt att förvärva och besitta tillsammans med Kristian Grönberg den 5.500 m² stora färdigbildade fastigheten R:Nr 4:35 Hindrikas i Näfsby med stöd av LF om jordförvärvstillstånd § 4, 2 p. 4.

Kst 232 §: BESLUT:

Kommunstyrelsen godkänner förslaget.

Kst 233 §: Utlåtande angående jordförvärvstillstånd R:Nr 3:112 Trollebo, Kattby

Ålands landskapsregering har genom e-post av den 17.09.24 Dnr ÅLR 2024/6282 begärt kommunens utlåtande angående finska medborgaren Charlotta Eurs ansökan om att få förvärva och besitta ½ av den 1.695 m² stora färdigbildade fastigheten R:Nr 3:112 Trollebo i Kattby. Förvärvet avser fast bosättning. Fastigheten är bebyggd med ett bostadshus. Fastigheten saknar egen strand samt även andelar i samfällda jord- och vattenområden. Sökanden äger och besitter sedan tidigare enligt ansökan inte fast egendom i landskapet Åland. För fastigheten gäller en fastställd detaljplan. Kommunens utlåtande bör vara landskapsregeringen tillhanda senast den 17.10.24. (Bilaga 2, Kst 01.10.24, § 233)

I LF om jordförvärvstillstånd (ÅFS 70/2003) § 4, 2 p. 2 och 4:

”2) Sökanden har flyttat till landskapet Åland och har för avsikt att stanna i landskapet, vilket framgår av att han eller hon har fast anställning eller av andra liknande omständigheter. Markområdet understiger 4.000 m² och skall användas för fast boende. Marken får inte gränsa till vatten och skall vara belägen inom planerat område, bykärna eller annat område som är avsett för fast bosättning. Till marken hör vare sig andel i samfällda vatten- och jordområden eller jakt- och fiskerättigheter.

4) Sökanden är gift med eller registrerad partner till en person som har åländsk hembygdsrätt. Makarna har hemort i landskapet och skall använda marken för sitt gemensamma fasta boende. Markområdet understiger 8.000 m² och får inte delas eller bör inte delas på grund av dess läge eller dess naturförhållanden. Marken får inte gränsa till vatten och skall vara belägen inom planerat område, bykärna eller annat område som är avsett för fast bosättning. Till marken hör vare sig andel i samfällda vatten- och jordområden eller jakt- och fiskerättigheter.”

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen förordar inför landskapsregeringen att finska medborgaren Charlotta Eur beviljas rätt att förvärva och besitta ½ av den färdigbildade 1.695 m² stora fastigheten R:Nr 3:112 Trollebo i Kattby med stöd av LF om jordförvärvstillstånd § 4, 2 p. 4.

Kst 233 §: BESLUT:

Kommunstyrelsen godkänner förslaget.

Kst 234 §: Utlåtande angående jordförvärvstillstånd R:Nr 3:115 Östergårds, Kattby

Ålands landskapsregering har genom e-post av den 18.09.24 Dnr ÅLR 2024/6150 begärt kommunens utlåtande angående svenska medborgaren Peter Janssons ansökan om att få förvärva och besitta ½ av den 6.950 m² stora färdigbildade fastigheten R:Nr 3:115 Östergårds i Kattby. Förvärvet avser fast bosättning. Fastigheten är bebyggd med ett bostadshus samt andra ekonomibyggnader. Fastigheten saknar egen strand. I förvärvet ingår inte andelar i samfällda jord- och vattenområden. Sökanden äger och besitter enligt ansökan inte sedan tidigare fast egendom i landskapet Åland. Fastigheten är inte belägen på ett detaljplanerat område. Kommunens utlåtande bör vara landskapsregeringen tillhanda senast den 18.10.24. (Bilaga 3, Kst 01.10.24, § 234)

I LF om jordförvärvstillstånd (ÅFS 70/2003) § 4, 2 p. 4:

”4) Sökanden är gift med eller registrerad partner till en person som har åländsk hembygdsrätt. Makarna har hemort i landskapet och skall använda marken för sitt gemensamma fasta boende. Markområdet understiger 8.000 m² och får inte delas eller bör inte delas på grund av dess läge eller dess naturförhållanden. Marken får inte gränsa till vatten och skall vara belägen inom planerat område, bykärna eller annat område som är avsett för fast bosättning. Till marken hör vare sig andel i samfällda vatten- och jordområden eller jakt- och fiskerättigheter.”

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen ger utlåtandet att området är beläget i Kattby bys bykärna på ett område som är lämpligt för fast bosättning. I nära anslutning till fastigheten finns annan fast bosättning. Den byggnad som finns registrerad på fastigheten är antecknad som stadigvarande bostad.

Kommunstyrelsen förordar inför landskapsregeringen att svenska medborgaren Peter Jansson beviljas rätt att förvärva och besitta ½ av den färdigbildade 6.950 m² stora fastigheten R:Nr 3:115 Östergårds i Kattby med stöd av LF om jordförvärvstillstånd § 4, 2 p. 4. Stadganden i jordförvärvsförordningen uppfylls då andelarna i samfällda överförs på den lagfartsinnehavare som innehar hembygdsrätt.

Kst 234 §: BESLUT:

Ordföranden Anders T. Karlsson konstaterar att ledamot Conny Häger anmäler jäv samt att han avlägsnar sig från sammanträdet under den tid som ärendet behandlas.

Kommunstyrelsen godkänner förslaget.

Kst 235 §: Utlåtande angående jordförvärvstillstånd R:Nr 3:105 Karl-Olofs, Bovik

Ålands landskapsregering har genom e-post av den 19.09.24 Dnr ÅLR 2024/6019 begärt kommunens utlåtande angående svenska och finska medborgaren Marica Holm Mattssons ansökan om att få förvärva och besitta den ca 3.990 m² stora outbrutna delen av fastigheten R:Nr 3:102 Karl-Olofs i Bovik by. Området är enligt ansökan obebyggt och i förvärvet ingår inte andelar i samfälliga jord- och vattenområden. Området har egen strand och strandlinjens längd är ca 50 meter. Förvärvet avser fritidsbruk. Sökanden har tidigare innehaft hembygdsrätt och varit född på Åland och därefter varit bosatt på Åland i landskapet Åland enligt särskild redovisning. Sedan år 2002 är sökanden bosatt i Sverige. Sökanden äger sedan tidigare en 3.510 m² stor fastighet i Sälis. I ansökan anges att hon förbinder sig att sälja fastigheten under förutsättning att jordförvärvstillstånd beviljas. Kommunens utlåtande bör vara landskapsregeringen tillhanda senast den 21.10.24. (Bilaga 4, Kst 01.10.24, § 235)

I LF om jordförvärvstillstånd (ÅFS 70/2003) § 4, 2 p. 2 och 4:

” 1) Sökanden är född i landskapet Åland och har bott i landskapet Åland till cirka 12 års ålder. Alternativt har sökanden bott i landskapet Åland så länge att den aktiva, medvetna uppväxttiden infallit medan sökanden bott i landskapet. Markområdet och sökandens tidigare markinnehav understiger tillsammans 4.000 m². Marken utgörs inte av ett attraktivt eller känsligt strandområde.”

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen anser att strandtomten från fastighet R:Nr 3:102 inte utgör ett sådant attraktivt och känsligt strandområde som avses i LF om jordförvärvstillstånd med hänvisning till den praxis som landskapsregeringen tidigare tillämpat i kommunen.

Kommunstyrelsen förordar inför landskapsregeringen att finska och svenska medborgaren Marica Holm Mattsson beviljas rätt att förvärva och besitta den ca 3.990 m² stora outbrutna delen av fastigheten R:Nr 3:102 Karl-Olofs i Bovik by med stöd av LF om jordförvärvstillstånd § 4, 2 p. 1. Förvärvet förordas under förutsättning att sökanden avyttrar den 3.510 m² stora färdigbildade fastigheten R:Nr 6:16 Österbacka i Sälis by i Hammarland.

Kst 235 §: BESLUT:

Kommunstyrelsen godkänner förslaget.

Kst 236 §: Redovisning angående kommunöversikt

Ålands landskapsregering har genom brev av den 27.08.24 Dnr ÅLR 2024/5610 begärt att kommunen skall lämna en redovisning gällande kommunöversikt senast den 01.10.24. Redovisningen skall svara på följande frågor:

1. Har kommunen en fastslagen kommunöversikt i enlighet med plan- och bygglag (2008:102) för landskapet Åland?
2. Om kommunen har en fastslagen kommunöversikt, är den uppdaterad enligt vad plan- och bygglag (2008:102) för landskapet Åland föreskriver?
3. Om kommunen inte har en fastslagen eller uppdaterad kommunöversikt i enlighet med plan- och bygglag (2008:102) för landskapet Åland, vad är förklaringen att kommunen inte har det?

Landskapsregeringen motiverar begäran med att arbetsgruppen för fysisk strukturutveckling har godkänt i september 2023 en färdplan där ett av målen för deras arbete är att genom förbättrad planeringsberedskap och en genomtänkt regional struktur-utvecklingspolitik bidra till en bebyggelse och regional struktur som möjliggör ett socialt och miljömässigt hållbart, och för människor och företag attraktivt, framtida åländskt samhälle. (Bilaga 5, Kst 01.10.24, § 236)

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen besluter att redovisa frågan angående kommunöversikt enligt bifogad bilaga.

Kst 236 §: BESLUT:

Kommunstyrelsen godkänner förslaget.

Kommunstyrelsen förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Kst 28 §: Utlåtanbeväran – kommuner med synnerligen ansträngd ekonomi

Ålands landskapsregering har genom brev Dnr ÅLR 2022/794 av den 01.02.22 begärt kommunens yttrande över lagförslag om kommuner med synnerligen ansträngd ekonomi. För att kommunens synpunkter skall kunna beaktas ska de vara landskapsregeringen tillhanda senast den 01.04.22. Remissvaren skall sändas till registrator@regeringen.ax. (Bilaga 4, Kst 15.02.22, § 28)

Lagförslaget går ut på att landskapsregeringen föreslår att lagtinget antar en lag för att trygga serviceproduktionen för invånarna i kommuner som inte längre av ekonomiska skäl kan utföra sina lagstadgade åtaganden. Lagförslaget omfattar ett förslag till ett utvärderingsförfarande för kommuner med synnerligen ansträngd ekonomi samt ett förslag till ändring av kommunstrukturlagen. En årlig uppföljning görs utifrån publicerade bokslutsuppgifter. De nyckeltal som föreslås utgöra kriterier är ackumulerade underskott i balansräkningen, årsbidrag i förhållande till avskrivningar samt soliditeten. Utvärderingen utförs av en utvärderingsgrupp. Under utvärderingsförfarandet begränsas kommunens möjligheter att inleda nya investeringar som inte kan genomföras med eget kapital.

Utvärderingsgruppen lämnar åtgärdsförslag till fullmäktige som fattar beslut om att genomföra åtgärder för att förbättra ekonomin. Åtgärdsförslag kan även innehålla förslag till förändring av kommunindelning. Genom den föreslagna ändringen av kommunstrukturlagen kan en kommunindelningsutredning leda till att landskapsregeringen kan besluta om en ändring av kommunindelningen trots att fullmäktige i någon av de berörda kommunerna motsätter sig det. Lagen föreslås träda ikraft från år 2023.

Vid behandling av lagstiftnings PM i kommunstyrelsen den 07.09.21 § 203 beslöt kommunstyrelsen följande:

”Kommunstyrelsen förordar de föreslagna kriterierna och upplägget som föreslås i lagstiftningspromemorian.

Kommunstyrelsen vill understryka att en kommuns resultat påverkas i stor utsträckning av vilka åligganden som påförs på kommunerna genom lagstiftning samt hur väl finansieringsprincipen uppfylls. Ifall t.ex. landskasandelar dras ner utan att uppgifterna ses över försämras kommunens nyckeltal. Ytterligare påverkas kommunens ekonomi av utvecklingen i de kommunala avdragen. Hammarlands kommun uppskattas år 2022 få 1,8 M€ lägre skatteinkomster p.g.a. avdrag i både rikets och landskapets beskattning. Den fastställda skattesatsen är 18,25 men den effektiva skattegraden uppskattas till 11,62 %.

Nyckeltalen bör räknas ut enligt koncernbokslut. Ifall en kommun kan påvisa faktorer som påverkar ekonomin positivt bör bestämmelser om kriskommun kunna fränses.”

(Forts.)

(Forts.)

Trots att en kommun har sina nyckeltal på den nivå att man inte klassificeras som en kommun med synnerligen ansträngd ekonomi kan man bli med tvång involverad i en kommunsammanslagning där flera än två kommuner är inblandade. Det torde vara acceptabelt att kunna tvinga en ytterligare kommun att ingå i en kommunsammanslagningsutredning och det torde innebära att den här kommunen är i fortsättningen den livskraftigare delen kommunen. Men det är tveksamt om det är i enlighet med kommunernas självstyre korrekt att ytterligare dra in en tredje, fjärde eller femte kommun mot de här kommunernas vilja.

Kommundirektörens förslag:

Lagförslaget bör omarbetas så att när ett utredningsförfarande görs så kan en kommunindelingsutredning genomföras endast för en sammanslagning av den kommunen som har en synnerligen ansträngd ekonomi med en annan kommun. Att involvera en ytterligare kommun skall förutsätta att den tredje kommunens kommunfullmäktige godkänner en medverkan i kommunindelingsutredningen. Det här skulle tillvarata den kommunala självstyrelsen samt eliminera att beslutet om kommunindelingsutredning görs på politiska grunder. Den här ändringen är nödvändig för att även i fortsättningen hålla den kommunala självstyrelsen så stark som den förtjänar vara med hänvisning till den historiska utvecklingen av kommunalförvaltningen.

Kommunstyrelsen har inget att invända mot de föreslagna nyckeltalen. Däremot vill kommunstyrelsen än en gång understryka att en kommuns resultat påverkas i stor utsträckning av vilka åligganden som påförs på kommunerna genom lagstiftning samt hur väl finansieringsprincipen uppfylls. Ifall t.ex. landskasandelar dras ner utan att uppgifterna ses över försämras kommunens nyckeltal. Ytterligare påverkas kommunens ekonomi av utvecklingen i de kommunala avdragen. Hammarlands kommun uppskattas år 2022 få 1,8 M€ lägre skatteinkomster p.g.a. avdrag i både rikets och landskapets beskattning. Den fastställda skattesatsen är 18,25 men den effektiva skattegraden uppskattas till 11,57 %.

Kst 28 §:

BESLUT:

Kommunstyrelsen godkänner förslaget med följande tillägg.

Kommunstyrelsen förordar ytterligare att landskapet tilldelas skyldighet att överta en kriskommuns förvaltning och ekonomi så att det här ansvaret varar under två separata mandatperioder. Genom det här får landskapet en aktiv roll i att reda upp kriskommunens ekonomi och förvaltning. Ett beslut om sammanslagning av en kriskommun bör fattas med kvalificerad majoritet.

Kst 237 §:

Ålands landskapsregering per e-post av den 20.08.24 genom ärende nr ÅLR 2022/794 sänt lagförslag om tryggnad av kommunal service på remiss. Enligt brevet har lagförslaget tidigare varit på remiss under år 2022. (Bilaga 6, Kst 01.10.24, § 237) (Forts.)

(Forts.)

Kommunens synpunkter skall vara landskapsregeringen tillhanda senast den 18.10.24 till e-post: registrator@regeringen.ax.

Enligt brevet har följande förändringar gjorts till förslaget.

- Den allmänna motiveringen har kompletterats och delvis omstrukturerats.
- Definitionen av nyckeltalen har preciserats.
- Vissa tidsfrister har förlängts.
- Rollfördelningen vid utvärderingen har förtydligats.
- Regler och tidsramar för förverkligande och uppföljning av åtgärdsprogram har lagts till.
- Siffermaterialet har uppdaterats med kommunernas bokslutsuppgifter för 2021 vilket dock innebär att det inte är de senaste uppgifterna. Materialet kommer att uppdateras med bokslutsuppgifterna för 2023 innan lagförslaget lämnas till lagtinget.

Som kriterier för att en kommuns ekonomi skall klassas som synnerligen ansträngd är:

- Om kommunen inte har täckt ett underskott i kommunens balansräkning inom två år från ingången av det år då bokslutet fastställdes.

Dessutom betraktas en kommuns ekonomi som synnerligen ansträngd om följande två ekonomiska nyckelta två år i följd har underskridit de angivna gränsvärdena:

1. Årsbidraget i förhållande till avskrivningar och nedskrivningar i kommunens koncernresultaträkning är lägre än 100 procent i medeltal av de tre senaste åren.
2. Soliditetsgraden är lägre än 50 procent.

Om kommunens ekonomi betraktas som synnerligen ansträngd ska kommunen och landskapsregeringen tillsammans utreda kommunens möjligheter att garantera sina invånare den service som lagstiftningen kräver och att vidta åtgärder för att trygga förutsättningarna för servicen.

Kommundirektörens förslag:

Lagförslaget bör omarbetas så att när ett utredningsförfarande görs så kan en kommunindelingsutredning genomföras endast för en sammanslagning av den kommunen som har en synnerligen ansträngd ekonomi med en annan kommun. Att involvera en ytterligare kommun skall förutsätta att den tredje kommunens kommunfullmäktige godkänner en medverkan i kommunindelingsutredningen. Det här skulle tillvarata den kommunala självstyrelsen samt eliminera att beslutet om kommunindelingsutredning görs på politiska grunder. Den här ändringen är nödvändig för att även i fortsättningen hålla den kommunala självstyrelsen så stark som den förtjänar vara med hänvisning till den historiska utvecklingen av kommunalförvaltningen.

Kommunstyrelsen har inget att invända mot de föreslagna nyckeltalen. Däremot vill kommunstyrelsen än en gång understryka att en kommuns resultat påverkas i stor utsträckning av vilka åligganden som påförs på kommunerna genom lagstiftning
(Forts.)

(Forts.)

samt hur väl finansieringsprincipen uppfylls. Ifall t.ex. landskasandelar dras ner utan att uppgifterna ses över försämras kommunens nyckeltal. Ytterligare påverkas kommunens ekonomi av utvecklingen i de kommunala avdragen. Hammarlands kommun uppskattas år 2024 få 2,3 M€ lägre skatteinkomster p.g.a. avdrag i både rikets och landskapets beskattning. Den fastställda skattesatsen är 18,00 men den effektiva skattegraden uppskattas till 11,08 %.

Kommunstyrelsen förordar ytterligare att landskapet tilldelas skyldighet att överta en kriskommuns förvaltning och ekonomi så att det här ansvaret varar under två separata mandatperioder. Genom det här får landskapet en aktiv roll i att reda upp kriskommunens ekonomi och förvaltning. Ett beslut om sammanslagning av en kriskommun bör fattas med kvalificerad majoritet.

Kst 237 §:

BESLUT:

Kommunstyrelsen godkänner förslaget med kompletteringen att landskapet bör vid påtvingad sammanslagning se till att kriskommunens skulder elimineras. Övergångsstöden vid en sammanslagning bör förbättras så att en sammanslagning inte leder till att även den andra kommunens ekonomi raseras.

Kst 238 §: Ålands kommunförbund k.f.: s begäran om förslag till utveckling

Ålands kommunförbund k.f. har genom e-post av den 13.09.24 begärt utlåtande från medlemskommunerna i samband med preliminär budget samt uppmanat medlemskommunerna att framlägga förslag till utvecklande av kommunförbundets verksamhet. Förslagen bör vara kommunförbundet till hands senast den 31.10.24. (Bilaga 7, Kst 01.10.24, § 238)

Kommundirektörens förslag:

Ålands kommunförbund k.f. bör rikta den största delen av sina resurser på intressebevakningen för medlemskommunernas del. De högst prioriterade uppgifterna ska vara bevakningen av ekonomiska frågor mellan landskapet och kommunerna och då särskilt frågor kring landskapsandelar och kompensationer. Det näst viktigaste området är att kritiskt granska ny lagstiftning i syfte att det inte överförs nya uppgifter på medlemskommunerna utan betydande ekonomisk kompensation.

Kst 238 §: BESLUT:

Kommunstyrelsen godkänner förslaget.

Kst 221 §: OX2 Grönt Åland Ab: s anhållan om detaljplanering, Hellesby

OX2 Grönt Åland Ab anhåller genom brev av den 25.09.23 om detaljplanering av fastigheterna 076-410-3-17, 076-410-1-79 samt del av 076-410-1-77 i Hellesby by. Enligt ansökan finns fullmakt för planering av fastigheterna tecknade med dess ägare Kungsholmen Ab samt Hellesby fastigheter Ab. Området är totalt ca 60 ha stort och det är idag oplanerat. Fastighet 076-410-3-17 är bebyggd medan de övriga två fastigheterna är obebyggda. (Bilaga 1, Kst 10.10.23, § 221)

Enligt ansökan avser planeringen att möjliggöra en storskalig solpark med energiproduktion, energilagring samt produktion av vätgas.

OX2 Grönt Åland Ab anhåller om att Ursula Koponen godkänns som planläggare.

Målsättningarna med detaljplaneringen är följande:

- Möjliggöra uppförandet av en energipark på fastigheterna.
- Området skall planläggas för solpark, energiproduktion, lagring samt en vätgasstation.
- Hårda ytor kommer att minimeras. Trafikområden och servicevägar inom energiparken kommer inte att asfalteras för att lättare hantera bland annat dagvatten. Huvuddelen av områdena mellan solpanelerna sköts som ängsmark.
- Solparken kommer att grundläggas så att markytorna kan återställas till naturtillstånd vid eventuell avveckling.
- Planeringen av området sker i samklang med naturen och med starkt fokus på biologisk mångfald.
- Natur- och kulturmiljöinventeringar kommer att beaktas i detaljplanen och vägas in i planeringen av energiparken då biodiversiteten är en del av projektet.

Enligt lag skall kommunen innan planering kan påbörjas fastställa målsättningar för planen, godkänna planläggaren och se till att planområdet utgör en tillräckligt stor och ändamålsenlig helhet.

Enligt Plan- och bygglag § 33 stadgas följande angående markägares rätt att låta upprätta detaljplan.

”33 §. Markägares rätt att låta upprätta detaljplan En markägare har rätt att utarbeta ett förslag till detaljplan för sin egen mark. Innan planeringen påbörjas ska kommunen kontaktas. Kommunen ska fastställa målsättningar för planen, godkänna planläggaren och se till att planområdet utgör en tillräckligt stor och ändamålsenlig helhet.

(Forts.)

Kommunstyrelsen

10.10.2023

221

Byggnadstekniska nämnden

12.10.2023

97

Kommunstyrelsen

07.11.2023

276

Kommunstyrelsen

28.11.2023

304

Kommunstyrelsen

16.04.2024

128

Byggnadstekniska nämnden

15.05.2024

28

Kommunstyrelsen

21.05.2024

165

Kommunstyrelsen

20.08.2024

210

Kommunstyrelsen

01.10.2024

239

(Forts.)

Ett planförslag som utarbetas på markägarens försorg handläggs efter vederbörlig beredning i kommunen på samma sätt som en av kommunen utarbetad plan. Markägaren ska svara för kostnaderna för upprättandet av planen samt för kommunens handläggningskostnader.

En detaljplan som en eller flera markägare låtit upprätta ska genomföras av de berörda markägarna i samråd med kommunen eller enligt en särskild överenskommelse som anges i planen.”

För kommunens del torde principen vara den att samtliga kostnader för planens genomförande åläggs markägaren (Plan- och bygglag § 63).

Utlåtande i ärendet har begärts från byggnadstekniska nämnden till den 17.10.23.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen besluter att begära utlåtande från byggnadstekniska nämnden. Byggnadstekniska nämndens utlåtande bör vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 31.10.23.

Kst 221 §:

BESLUT:

Kommunstyrelsen godkänner förslaget.

UN 97 §:

Byggnadsinspektörens förslag:

Ursula Koponen bör inkomma med en redogörelse för sitt kunnande inom specialområdet energiplanering för energiproduktion.

I detaljplanen bör följande utredningar ingå:

Miljötillstånd eller miljögranskning LL (2008:124) beroende på anläggningens storlek.

Miljökonsekvensbeskrivning eller miljökonsekvensbedömning. LL(2018:31) ÅMHM beslutar om miljökonsekvensbedömning behövs inlämnas. Kap 2 6§.

Utlåtande från landskapsregeringens olika byråer som miljöbyrån, kulturbyrån och allmänna byrån (infrastrukturavdelningen) som berör planeområdet.

En beskrivning hur man säkerställer att rikets säkerhetslag uppfylls skall framkomma (Forts.)

Kommunstyrelsen

10.10.2023

221

Byggnadstekniska nämnden

12.10.2023

97

Kommunstyrelsen

07.11.2023

276

Kommunstyrelsen

28.11.2023

304

Kommunstyrelsen

16.04.2024

128

Byggnadstekniska nämnden

15.05.2024

28

Kommunstyrelsen

21.05.2024

165

Kommunstyrelsen

20.08.2024

210

Kommunstyrelsen

01.10.2024

239

(Forts.)

i handlingarna. LL (2017:38). För vätgasanläggningen/framställning av elbränslen skall också nivå på buller och markvibrationer framgå om dessa inte ingår i miljötilståndet.

BTN 97 §: **BESLUT:**

Enligt byggnadsinspektörens förslag.

Kst 276 §: Behörighet för planläggare enligt plan- och byggförordning för landskapet Åland är följande enligt § 3. (ÅFS 2008:107)

”3 §. Behörighetskrav för planläggare

Den som utarbetar en detalj- eller generalplan ska ha högskoleexamen som motsvarar minst tre års heltidsstudier inom byggnadsbranschen eller annan motsvarande examen och tillräcklig erfarenhet med tanke på uppgiftens svårighetsgrad.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar att begära komplettering från OX2 Grönt Åland Ab angående examen och redovisning för den erfarenhet som föreslagen planläggare besitter med tanke på uppgiftens svårighetsgrad.

Kst 276 §: **BESLUT:**

Kommunstyrelsen godkänner förslaget.

Kst 304 §: OX2 Grönt Åland Ab har kompletterat ärendet per e-post den 20.11.23. (Bilaga 2, Kst 28.11.23, § 304)

Paragrafen torde förklaras omedelbart justerad.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med OX2 Grönt Åland Ab: s anhållan följande enligt Plan- och bygglagens 6 kap. § 33, 1 att;

- godkänna detaljplanens målsättning,
- (Forts.)

(Forts.)

- godkänna arkitekt Ursula Koponen som planläggare,
- godkänna att planeområdet utgör en tillräckligt stor och ändamålsenlig helhet.

Kommunstyrelsen besluter dessutom att:

- Sökanden skall i enlighet med Plan- och bygglag kap. 6 § 30 ge myndigheter, juridiska personer och enskilda som berörs av förslaget tillfälle till samråd och att yttra sig antingen skriftligen eller muntligen. Syftet med hörandet är att förbättra beslutsunderlaget och ge möjlighet till insyn och påverkan. Resultatet av hörandet och förslag med anledning av de synpunkter som har framförts ska redovisas då planförslaget ställs ut.
- Alla relevanta och lagstadgade utredningar skall uppgöras i samband med planeringsprocessen som t.ex. flora och fauna, fornlämningar, trafik, buller samt vatten- och avlopp.
- Sökanden skall stå för samtliga kostnader för uppgörandet av planen samt samt för kommunens handläggningskostnader i enlighet med Plan- och bygglag § 33.
- Innan förslaget till detaljplanen ställs ut skall sökanden och kommunen ingå ett markanvändningsavtal (Plan- och bygglag § 63) där fördelningen av kostnaderna för verkställandet av planen regleras mellan kommunen och sökanden.

Kst 304 §:

BESLUT:

Kommunstyrelsen godkänner förslaget.

Kst 128 §:

OX2 Grönt Åland Ab har per e-post av den 09.04.24 sänt ett utkast till detaljplan. Handlingarna omfattar beskrivning, detaljplan, illustration, baskarta, utlåtanden från landskapsregeringens avdelningar, naturinventering samt arkeologisk inventering. (Bilaga 2, Kst 16.04.24, § 128)

I brevet ser OX2 Grönt Åland Ab fram emot att kommunen utgående från utkastet fattar beslut om:

- Utkastet till detaljplan.
- Miljöbedömning/konsekvensutredning enligt MKB-lagstiftningen/PBL.
- Inledande av samråd inom ramen för planberedningsskedets hörande enligt PBL § 30.
- Initiering av processen för avtal om planläggningen.

Kommundirektörens förslag:

(Forts.)

Kommunstyrelsen
Byggnadstekniska nämnden
Kommunstyrelsen
Kommunstyrelsen
Kommunstyrelsen
Byggnadstekniska nämnden
Kommunstyrelsen
Kommunstyrelsen
Kommunstyrelsen
Kommunstyrelsen

10.10.2023
12.10.2023
07.11.2023
28.11.2023
16.04.2024
15.05.2024
21.05.2024
20.08.2024
20.08.2024
01.10.2024

221
97
276
304
128
28
165
210
210
239

(Forts.)

Kommunstyrelsen besluter att begära utlåtande i ärendet från byggnadstekniska nämnden. Byggnadstekniska nämndens utlåtande bör vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 17.05.24.

Kst 128 §:

BESLUT:

Kommunstyrelsen besluter att begära utlåtande i ärendet från byggnadstekniska nämnden i brådskande ordning. Byggnadstekniska nämndens tilldelas rätt att anlita sakkunniga för behandlingen av ärendet.

BTN 28 §

Byggnadsinspektörens förslag:

Efter granskning av utkast till detaljplan, kan jag konstatera att inlämnade handlingar för upprättande av detaljplan enligt Plan- och bygglag (2008:102) kapitel 5 har uppgjorts. I detta förhandskede vill byggnadsinspektören göra några påpekande om brister upptäckta i planeringen. Utlåtande i enlighet med Plan- och bygglag (2008:102) kapitel 1 § 3 har inhämtats från berörda myndigheter av planeraren.

Angående miljökonsekvensbedömning MKB anser inte ÅMHM att en MKB behöver göras MB-2024-91. Medan Ålands lanskapsregerings Miljöbyrå anser att en sådan skall uppgöras (ÅLR 2020/396). Anser inte att en MKB behöver göras. Däremot bör en miljöbedömning göras, vilken utformning denna skall ha skall handläggas av Ålands lanskapsregering. Markarendatorn OX2 Grönt Åland Ab är den part som skall ansöka om miljöbedömning. Utgår F/kem området ur detaljplanen behöver ingen miljöbedömning göras i planeringsstadiet.

Öppna befintliga dagvattendiken och planerade dagvattendikningar skall synligt utmärkas på detaljkartan och med pilar utmärks vattenriktningen för dikens avrinning. En teckenförklaring skall införas i detaljbeskrivningen.

Solcellspaneler på markställning skall räknas som byggnad i enlighet med 2 § 2 punkten i Plan- och bygglag (2008:102) och därmed skall solpanelerna ingå i byggrätten. En illustrationskarta skall bifogas senast vid samrådsmötet där planerade byggnader och den planerade placering av solselpaneler åtminstone skall framgå på kartan.

Lag om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor skall
(Forts.)

Kommunstyrelsen

10.10.2023

221

Byggnadstekniska nämnden

12.10.2023

97

Kommunstyrelsen

07.11.2023

276

Kommunstyrelsen

28.11.2023

304

Kommunstyrelsen

16.04.2024

128

Byggnadstekniska nämnden

15.05.2024

28

Kommunstyrelsen

21.05.2024

165

Kommunstyrelsen

20.08.2024

210

Kommunstyrelsen

20.08.2024

210

Kommunstyrelsen

01.10.2024

239

(Forts.)

tillämpas på Åland LL (2007:98) Enligt denna lag skall en säkerhetsbedömning göras redan i planeringskedet 2 kap §20, följande §§ skall beaktas i planeringskedet §§ 14-20.

Säkerhet och säkerhetsområdet utbredning från F/kem området är inte på ett tillfredställande sätt utträtt. Man har tillämpat ALARP-principen som bygger på den av samhällets uppskattade acceptans av konsekvensen för skador uppkomna efter en olycka.

Eftersom man vet redan i planeringskedet att en vätgasanläggning skall placeras på F/kem området bör säkerhetsområdet baseras på den största storleken av anläggningen som tillåts och uträkning av skadeverkningar från en sådan anläggning. Utifrån en sådan uträkning planeras säkerhetsavstånd och F-området utbredning för undvikande av person och egendomsskador. Anser därför att en riskanalys för den planerade vätgasanläggningen skall uppgöras redan i samband med planeringskedet.

Ett par sakfel i handlingarna. Vattenledningen över planeområdet är inte Ålands vattens ledning utan är en kommunalledning. Sveco direktivet är 2012/18/EU och inte 2018/18/EU som står i planebeskrivningen.

Det inlämnade detaljplaneförslaget är till sin omfattning i det skedet att inledande samråds hörande i beredningsskedet i enlighet med kap. 6 § 30 i Plan- och bygglag (2008:102) kan hållas. Med tillägg att en illustrationskarta finns tillhanda när mötet hålls. I hörande skedet kan förslag och åsikter om detaljplanen framföras med avsikten att förbättra planens utformning.

BTN 28 §: **BESLUT**

Enligt byggnadsinspektörens förslag.

Kst 165 §: **Kommundirektörens förslag:**

Kst 165 §: **Kommundirektörens förslag:**

Kommunstyrelsen beslutar följande angående den fortsatta behandlingen av ärendet:

- En miljöbedömning skall göras angående utkastet till detaljplan enligt LL om (Forts.)

Kommunstyrelsen

10.10.2023

221

Byggnadstekniska nämnden

12.10.2023

97

Kommunstyrelsen

07.11.2023

276

Kommunstyrelsen

28.11.2023

304

Kommunstyrelsen

16.04.2024

128

Byggnadstekniska nämnden

15.05.2024

28

Kommunstyrelsen

21.05.2024

165

Kommunstyrelsen

20.08.2024

210

Kommunstyrelsen

20.08.2024

210

Kommunstyrelsen

01.10.2024

239

(Forts.)

miljökonsekvensbedömning och miljöbedömning kap 3 § 15 (ÅFS 2018:31). Avgränsningssamråd bör hållas enligt samma lags § 15. Miljöbedömningen utarbetas och bekostas av sökanden. Särskilt planens påverkan på Natura 2000 området Karlträsk skall bedömas i enlighet med landskapsregeringens direktiv.

- Utkastet till plan bör kompletteras med att de öppna befintliga dagvattendikena samt planerade dagvattendikningar skall synligt utmärkas på detaljplanekarta med pilar vilka visar riktningen för avrinning. En teckenförklaring skall införas i planebestämmelserna.
- Solcellsparker på markställning skall räknas som byggnad i enlighet med § 2 p. 2 i Plan- och bygglag och skall därmed ingå i byggrätten. En illustration skall lämnas in där planerade byggnader och den planerade placeringen av solcellspaneler framgår på kartan innan kommunen kallar till samrådsmöte
- Planen skall kompletteras med en säkerhetsbedömning då Lag om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor kommer att tillämpas för en vätgasanläggning. För att kunna bedöma vätgasproduktionens verkningar på utformningen av detaljplanen bör den uppgöras av sökanden innan planen ställs ut. Eftersom man vet redan i planeringsskedet att en vätgasanläggning skall placeras på F/kem området bör säkerhetsområdet baseras på den största storleken av anläggningen som tillåts och uträkning av skadeverkningar från en sådan anläggning. Utifrån en sådan utmärkning planeras säkerhetsavstånd och F/kem områdets utbredning för undvikande av person och egendomsskador.
- En utredning över möjligt buller särskilt från F/kem området bör utföras för att vid behov inta bullerbestämmelser i detaljplanen.
- En utredning över F/kem områdets behov av vatten- och avloppslösning bör utredas för att kunna göra bedömning om planebeskrivningens kap. 6.1.8. kan uppfyllas genom kommunens vatten- och avloppsnät.
- Sakfelet i planebeskrivningen kap. 4.1.6 och 6.1 där det anges att stamledningen för vatten är Ålands vattens stamledning. Ledningen ägs av Hammarlands kommun. Kontroll bör göras huruvida Seveso direktivet är 2012/18/EU och inte 2018/18/EU.

Kommunstyrelsen beslutar att ett samråd enligt Plan- och bygglag kap. 6 § 30 kan ordnas. Kommunen kallar till samrådet när en illustration över placering av solcellsanläggningar på EE områdena föreligger. Planen skall presenteras vid samrådet av planeraren arkitekt Ursula Koponen och OX2 Grönt Åland Ab skall ordna med att ljudinspelning sker av samrådet samt att ett protokoll förrättas för att möjliggöra en fullständig behandling av inkomna synpunkter. Till samrådet kallar kommunen ägare till planeområdet, ägare till grannfastigheter, landskapsregeringens

(Forts.)

(Forts.)

infrastrukturavdelning, landskapsregeringens miljöbyrå, landskapsregeringens museibyrå, landskapsregeringen, gemensamma räddningsområdet på Åland, byggnadstekniska nämnden samt kommunstyrelsen. Kallelsen går även ut offentligt genom annons i Tidningen Åland och på kommunens webbplats där alla som berörs av förslaget ges tillfälle till samråd och att yttra sig antingen skriftligt eller muntligt.

Kst 165 §: **BESLUT:**

Kommunstyrelsen bordlägger ärendet.

Kst 210 §: **BESLUT:**

Kommunstyrelsen godkänner förslaget med ändringen att miljöbedömningen beställs av kommunen. Innan konsult anlitas för arbetet begärs ekonomiska garantier eller förskottsbetalning från OX2 Grönt Åland Ab för den kostnad som utarbetandet av miljöbedömningen medför.

Kst 239 §: Ett förslag till markanvändningsavtal om utarbetandet av miljörapport och miljöbedömning för detaljplanering i Hellesby för energipark har bifogats. (Bilaga 8, Kst 01.10.24, § 239)

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen godkänner förslaget samt att det undertecknas för kommunens del av kommunstyrelsens ordförande Anders T. Karlsson och kommundirektör Kurt Carlsson.

Kst 239 §: **BESLUT:**

Kommunstyrelsen godkänner förslaget.

Kst 240 §: Synpunkter på busstidtabeller för år 2025

Ålands landskapsregering har genom e-post av den 19.08.24 Dnr ÅLR 2024/5649 sänt ett meddelande angående busstidtabeller för 2025. Landskapsregeringen ber om förslag till förändringar i nuvarande turlistor för kollektivtrafiken. I oktober hålls ett tidtabellsmöte till vilken kommunerna senare får inbjudan. Kommunerna ges möjlighet att inkomma med synpunkter senast den 02.10.24 till e-post: registrator@regeringen.ax. (Bilaga 9, Kst 01.10.24, § 240)

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen besluter om eventuella synpunkter på gällande bussturlista.

Kst 240 §: BESLUT:

Kommunstyrelsen besluter ge följande synpunkter angående busstidtabellerna för år 2025.

Kommunstyrelsen vill få in följande turer:

Mariehamn-Eckerö start 19:10 alla vardagar

Mariehamn-Eckerö start 20:10 alla vardagar

Turerna skulle möjliggöra att barn i olika aktiviteter kan använda kollektivtrafik för hemresa.

Istället kunde följande linje dras in:

Mariehamn-Eckerö start 19:20 måndagar och torsdagar.

Kommunstyrelsen besluter att ledamot Mikaela Welander representerar kommunen vid det kommande tidtabellsmötet.

Kommunstyrelsen förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Kst 241 §: Mellanbokslut för budgetförverkligande per 31.08.2024

Ett mellanbokslut uppgörs inte lika noggrant som ett bokslut vid räkenskapsårets slut. (Bilaga 10, Kst 01.10.24, § 241)

T€	2024 1-8	2023 1-8	Ökn 23-24 %
Verksamhetsintäkter	872,9	807,7	8,1 %
Personalkostnader	-3 522,7	-3 151,7	11,8 %
Övriga verksamhetskostnader	-3 114,8	-3 036,9	2,6 %
Verksamhetens kostnader totalt	-6 637,5	-6 188,5	7,3 %
Verksamhetsbidrag	-5 764,6	-5 380,8	7,1 %
Årsbidrag	1 009,9	958,6	5,4 %
Resultat	616,3	575,5	7,1 %
Investeringar (netto)	-279,1	-492,2	-43,3 %
Kassadagar	135,4	125,3	8,1 %

Resultatenheter över normalförbrukning 1-8 = 66,6 %			
C112	Centralvalnämnden	Val	183,5 %
C120	Kommunstyrelsen	Kollektivtrafik	112,2 %
C240	Äldreomsorgsnämnden	Serviceboende	71,4 %
C245	Äldreomsorgsnämnden	Hemtjänst ute	73,1 %
C240	Äldreomsorgsnämnden	Annan service för äldre	76,3 %
C220	Utbildningsnämnden	Övrig barndagvård	71,5 %
C620	Byggnadstekniska nämnden	Parker och allmänna områden	70,2 %
Driftsdel			
	Utgifter		64,5 %
	Inkomster		64,9 %
	Netto		64,4 %
Investeringsdel totalt			
	Utgifter		38,9 %
	Inkomster		24,8 %
	Netto		40,7 %
Finansieringsdel totalt			
	Utgifter		106,8 %
	Inkomster		80,3 %
	Netto		80,1 %

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen antecknar ärendet till kännedom.

Kst 241 §: BESLUT:

Kommunstyrelsen godkänner förslaget.

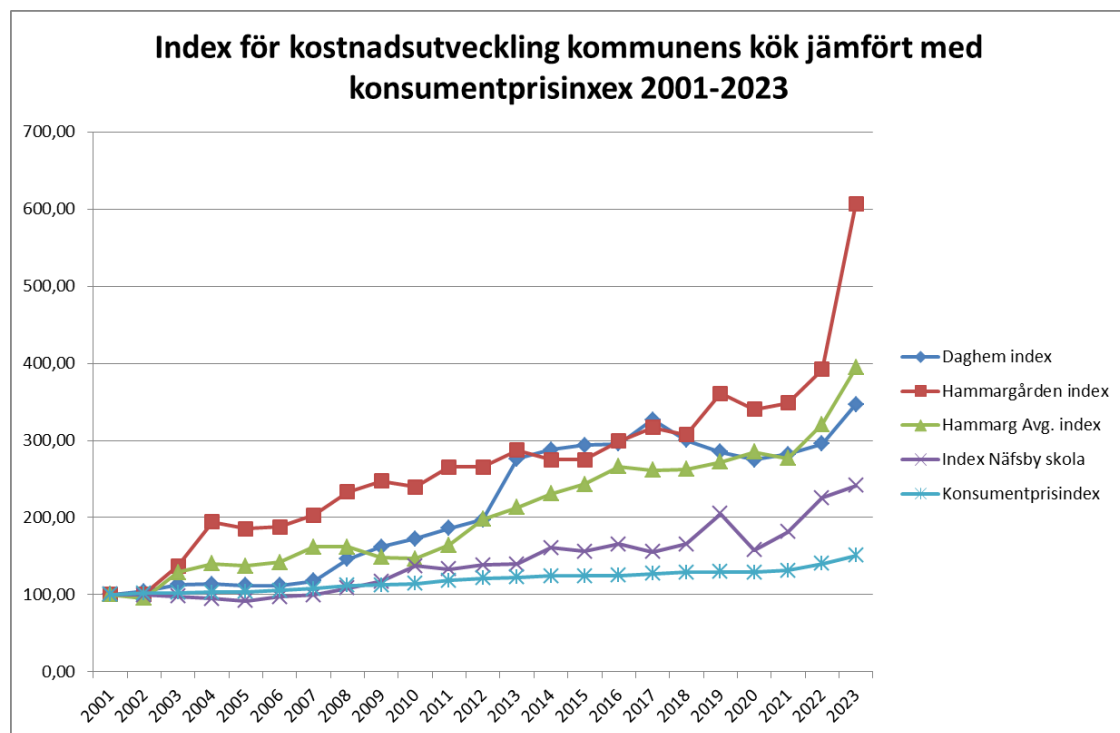

Kst 242 §: Avtal för matvaruleveranser till kommunens kök

Kommunstyrelsen tecknade ett avtal med Hugo Andersson Ab angående matvaruleveranser till kommunens skola, barndagvård och äldreomsorg enligt beslut i kommunstyrelsen den 19.09.23 § 210. Kommunen ingick ett avtal där Hugo Andersson Ab förbinder sig att leverera livsmedel till kommunen två gånger per vecka. I avtalet finns rabatter på kommunens inköp. Kommunens enheter har möjlighet att köpa varor direkt från lokala primärproducenter. Enligt kommunfullmäktiges ställningstagande i budget är priset inte den första prioriteringen. I första hand bör närproducerade livsmedel prioriteras och i andrahand inhemskt producerade livsmedel. I avtalet ingår inte mjölkprodukter. (Bilaga 11, Kst 01.10.24, § 242)

Kommunstyrelsen ville ha livsmedelskostnad per portion i kommunens kök. Det här är en uppgift som enbart kunnat tas fram kalkylmässigt i efterhand eftersom köken inte statistikför antalet portioner. Den här jämförelsen är inte okomplicerad eftersom köken har olika tjänster som de producerar. T.ex. skolan har lunch, mellanmål och Hammargården frukost, lunch, kaffe, middag och kvällsmål. De här måltiderna måste viktas på något sätt för att få dem till en portion. En kalkylerad kostnad för livsmedel/portion har räknats för Björkdungens kök till 1,78 €, Näfsby skolas kök till 2,39 € och Hammargårdens kök till 3,85 €.

I diagrammen nedan beskrivs kostnadsutvecklingen för livsmedelsinköp i kommunens tre kök. Under år 2023 ökade kostnaderna för livsmedelsinköp med 56.997 € (29,7 %).

(Forts.)

(Forts.)

Kostnaden för livsmedelsinköp totalt till kommunens tre kök har varit följande.

Livsmedel totalt i 3 kök				
År	Livsmedel	Index/köp	Index konsumentpris	Ökn. %
2001	64 882,82	100,0	100,0	
2002	65 584,53	101,1	102,1	1,1 %
2003	74 054,50	114,1	102,7	12,9 %
2004	84 964,38	131,0	102,9	14,7 %
2005	82 099,68	126,5	103,8	-3,4 %
2006	83 999,61	129,5	105,7	2,3 %
2007	88 826,50	136,9	107,6	5,7 %
2008	102 231,73	157,6	112,1	15,1 %
2009	110 322,79	170,0	112,3	7,9 %
2010	115 883,38	178,6	114,5	5,0 %
2011	122 374,18	188,6	118,5	5,6 %
2012	125 679,54	193,7	121,3	2,7 %
2013	143 767,73	221,6	122,7	14,4 %
2014	149 070,66	229,8	124,1	3,7 %
2015	148 819,63	229,4	124,2	-0,2 %
2016	156 596,16	241,4	124,9	5,2 %
2017	162 700,90	250,8	127,1	3,9 %
2018	159 088,86	245,2	128,7	-2,2 %
2019	178 417,34	275,0	129,6	12,1 %
2020	159 602,70	246,0	129,1	-10,5 %
2021	168 716,26	260,0	131,2	5,7 %
2022	192 217,32	296,3	140,0	13,9 %
2023	249 214,72	384,1	150,9	29,7 %

Ett förslag till nytt förlängt avtal med Hugo Andersson Ab har tagits fram i enlighet med samma modell som under tiden 01.10.23-30.09.24. (Bilaga 11, Kst 01.10.24, § 242)

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen godkänner att kommunen ingår avtal med Hugo Andersson Ab enligt bilaga för tiden 01.10.24-30.09.25.

Kst 242 §:

BESLUT:

Kommunstyrelsen godkänner förslaget.

Kst 222 §: Fördelning av den lokala justeringspotten AKTA 01.06.2024

Ålands kommunala avtalsdelegation har i AKTA avtalet bestämt att en lokal justeringspott om 1,33 % skall fördelas från och med 01.06.24 i enlighet med cirkulär nr 4/2024 av den 19.04.24. Sättet att fördela specificeras närmare i cirkulär 9/2023. När den lokala justeringspotten fördelas är syftet först och främst att arbeta fram eller vidareutveckla de lokala lönesystemen, rätta till lokala missförhållanden i lönerna och stödja resultatfrämjande omorganiseringar av verksamheten och uppgifterna. Samtidigt bör man se till att lönenivån för personer i lednings- och chefsställning och för andra som står utanför uppgiftsrelaterade lönesättningen står i rätt förhållande till de underställdas löner eller till lönerna i jämförbara grupper. (Bilaga 2, Kst 03.09.24, § 222)

I tabellen nedan finns en redogörelse för hur den lokala justeringspotten kalkylerats.

Utredning lokal justeringspott AKTA	€
Lönesumma/månad	260 210,44
Lokal justeringspott 01.06.2024	3 460,80
Fördelas på uppgiftsrelaterade löner	3 071,10
Fördelas på individuella tillägg	389,70
Summa på tidigare individuella tillägg som fallit bort	250,74
Totalt att fördela som individuellt tillägg	640,44
Att fördela totalt	3 711,54

Innan utbetalning av den lokala justeringspotten skall förhandling föras med huvudavtalsorganisationerna Akava-Åland, FOA-Å samt TCÅ. Över förhandlingarna skall det upprättas ett protokoll.

En förteckning över kommunens samtliga anställda med namn och befattning skall utarbetas. Därtill är önskemålet inför de på detta sätt väl förberedda, lokala förhandlingarna att parterna har kännedom om storleken i euro och cent för den lokala justeringspotten samt hur mycket arbetsgivaren betalar ut i individuella tillägg uttryckt i procent.

Förslaget till fördelning har beretts av HR-ansvarig Josefine de Mander.

Det detaljerade förslaget läggs fram vid sammanträdet.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar att justeringspotten om 1,33 % fördelas mellan anställda i AKTA som en förhöjning av den uppgiftsrelaterade lönen samt som individuella tillägg till lönen enligt uppgjord redovisning i tabellen ovan.

Dessutom ökas utbetalningen av individuella tillägg med 250,74 €/månad för att beakta de individuella tillägg som försvunnit då personal avslutat sina anställningar.

(Forts.)

(Forts.)

Det individuella tillägget fördelas enligt den värdering av arbetsprestationer som utförts på arbetsplatserna. Innan de föreslagna lönetilläggen betalas ut kallas huvudavtalsorganisationerna till förhandlingar om förslaget till fördelning.

Protokollet från arbetarskyddskommissionen finns bifogat.

För kommunens del förs förhandlingarna av HR-ansvariga Josefine de Mander och kommundirektör Kurt Carlsson.

Kst 222 §:

BESLUT:

Kommunstyrelsen godkänner förslaget.

Kst 243 §:

Ett protokoll från förhandlingarna har upprättats där huvudavtalsorganisationernas ställningstaganden redogörs. I bilaga framkommer de slutliga lönejusteringarna efter förhandling. (Bilaga 12, Kst 01.10.24, § 243)

Den slutliga justeringspotten efter förhandlingarna är följande.

Utredning lokal justeringspott AKTA	€ ursprungsförslag	Förslag efter förhandlin
Lönesumma/månad	260 210,44	260 210,44
Lokal justeringspott 01.06.2024	3 460,80	3 460,80
Fördelas på uppgiftsrelaterade löner samt inverkan på övriga lönedelar	3 071,10	3 071,10
Fördelas på individuella tillägg	389,70	389,70
Summa på tidigare individuella tillägg som fallit bort	250,74	250,74
Totalt att fördela som individuellt tillägg	640,44	640,44
Att fördela totalt	3 711,54	3 711,54

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen godkänner förhandlingsresultatet enligt bifogade protokoll samt att det överenskomna förhandlingsresultatet för AKTA verkställs enligt resultatet.

Kst 243 §:

BESLUT:

Kommunstyrelsen godkänner förslaget.

Kst 223 §: Fördelning av den lokala justeringspotten TS 01.06.2024

Ålands kommunala avtalsdelegation har i TS avtalet bestämt att en lokal justeringspott om 1,33 % skall fördelas från och med 01.06.24 i enlighet med cirkulär nr 4/2024 av den 19.04.24. Sättet att fördela specificeras närmare i cirkulär 9/2023. När den lokala justeringspotten fördelas är syftet först och främst att arbeta fram eller vidareutveckla de lokala lönesystemen, rätta till lokala missförhållanden i lönerna och stödja resultatfrämjande omorganiseringar av verksamheten och uppgifterna. Samtidigt bör man se till att lönenivån för personer i lednings- och chefsställning och för andra som står utanför uppgiftsrelaterade lönesättningen står i rätt förhållande till de underställdas löner eller till lönerna i jämförbara grupper. (Bilaga 2, Kst 03.09.23, § 207)

I tabellen nedan finns en redogörelse för hur den lokala justeringspotten kalkylerats.

Utredning lokal justeringspott TS	€
Lönesumma/månad	16 367,56
Lokal justeringspott 01.06.2024	217,69
Fördelas på uppgiftsrelaterade löner	141,65
Fördelas på individuella tillägg	76,04
Summa på tidigare individuella tillägg som fallit bort	0,00
Att fördela totalt	217,69

Innan utbetalning av den lokala justeringspotten skall förhandling föras med huvudavtalsorganisationerna Akava-Åland, FOA-Å samt TCA. Över förhandlingarna skall det upprättas ett protokoll.

En förteckning över kommunens/kommunalförbundets samtliga anställda med namn och befattning skall utarbetas. Därtill är önskemålet inför de på detta sätt väl förberedda, lokala förhandlingarna att parterna har kännedom om storleken i euro och cent för den lokala justeringspotten samt hur mycket arbetsgivaren betalar ut i individuella tillägg uttryckt i procent.

Förslaget till fördelning har beretts av HR-ansvarig Josefine de Mander.

Det detaljerade förslaget läggs fram vid sammanträdet.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar att justeringspotten om 1,33 % fördelas mellan anställda i TS som en förhöjning av den uppgiftsrelaterade lönen samt som individuella tillägg till lönen enligt uppgjord redovisning i tabellen ovan.

Enligt förslaget utgör de individuella tilläggen 7,02 % av den uppgiftsrelaterade lönen inom TS.

Det individuella tillägget fördelas enligt den värdering av arbetsprestationer som (Forts.)

(Forts.)

utförts på arbetsplatserna. Innan de föreslagna lönetilläggen betalas ut kallas huvudavtalsorganisationerna till förhandlingar om förslaget till fördelning.

Protokollet från arbetarskyddskommissionen finns bifogat.

För kommunens del förs förhandlingarna av HR-ansvariga Josefine de Mander och kommundirektör Kurt Carlsson.

Kst 223§:

BESLUT:

Kommunstyrelsen godkänner förslaget.

Kst 244 §:

Ett protokoll från förhandlingarna har upprättats där huvudavtalsorganisationernas ställningstaganden redogörs. I bilaga framkommer de slutliga lönejusteringarna efter förhandling. Huvudavtalsorganisationerna framförde inte några synpunkter på förslaget angående TS avtalsområdet. (Bilaga 13, Kst 01.10.24, § 244)

Den slutliga justeringspotten efter förhandlingarna är följande.

Utredning lokal justeringspott TS	€ ursprungsförslag	Förslag efter förhandling
Lönesumma/månad	16 367,56	16 367,56
Lokal justeringspott 01.06.2024	217,69	217,69
Fördelas på uppgiftsrelaterade löner	141,65	141,65
Fördelas på individuella tillägg	76,04	76,04
Summa på tidigare individuella tillägg som fallit bort	0,00	0,00
Att fördela totalt	217,69	217,69

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen godkänner förhandlingsresultatet enligt bifogade protokoll samt att det överenskomna förhandlingsresultatet för TS verkställs enligt resultatet.

Kst 244 §:

BESLUT:

Kommunstyrelsen godkänner förslaget.

Kst 245 §: Fördelning av justeringspotten HR-ansvarig fr.o.m. 01.06.2024

Eftersom HR-ansvarig Josefine de Mander gjort beredningen för fördelningen av justeringspotten och även deltagit som förhandlare för kommunens del bör fördelningen av justeringspotten göras för ifrågavarande tjänst separat. Tjänsten ifråga är 80 % av heltid.

Tjänst	Lönepunkt AKTA	Grundlön 01.06.2024	URL vid 100 % 01.06.2024 efter allmän förhöjning	Höjning URL vid 100 % 01.06.2024	Höjning individuellt tillägg 01.06.2024
HR-ansvarig	01ASI040	3 042,28	3 183,53	100,00	17,55

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen godkänner att HR-ansvariga Josefine de Manders lön efter behandling av justeringspotten är följande enligt anställningen om 80 % av heltid.

Uppgiftsrelaterad lön	2 626,82 €
Arbetserfarenhetstillägg	210,15 €
Individuellt tillägg	29,76 €
Totalt	2 866,73 €

Kst 245 §: BESLUT:

Kommunstyrelsen godkänner förslaget.

Kst 246 §: Uppvaktning

Byråsekreterare Lise-Lotte Nordman-Carlson går i pension så att sista arbetsdagen torde vara den 31.12.24 och lantbrukssekreterare Anders Sundqvist har gått i pension den 01.09.24. Det finns skäl för kommunen att särskilt tacka av Lise-Lotte Nordman-Carlson och Anders Sundqvist för framgångsrik tjänstgöring i kommunen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen besluter att ge kommundirektören i uppdrag att ordna ett tillfälle för att tacka av byråsekreterare Lise-Lotte Nordman-Carlson och lantbrukssekreterare Anders Sundqvist under en middag. Förutom Lise-Lotte Nordman-Carlson och Anders Sundqvist med respektive bereds följande förtroendevalda och anställda möjlighet att delta under middagen på kommunens bekostad vad gäller mat.

Kommunfullmäktiges presidium, kommunstyrelsens presidium, lantbruksnämndens presidium och kommunkansliets personal.

Kst 246 §: BESLUT:

Kommunstyrelsen godkänner förslaget.

Kst 247 §: Jomala kommuns förslag till avtal angående Oasen boende- och vårdcenter k.f.

Jomala kommunstyrelse har genom beslut av den 16.09.24 § 185 sänt ett utkast till avtal angående överföring av Oasen boende- och vårdcenter k.f. till Jomala kommun. Avtalet går ut på att medlemskommunerna skulle sälja sina andelar till Jomala kommun som därefter avvecklar kommunalförbundet och tar över som huvudman. Under en övergångsperiod har varje kommun rätt att nyttja samma antal andelar som idag och under denna period tillämpas samma kostnadsfördelning. Från ett specificerat datum i framtiden ändras det antal platser som kommunerna köper till en ny fördelning som respektive kommun kan bestämma. Kommunen kan bestämma antal platser samt vilken typ av plats man vill ha. Enligt avtalsutkastet betalar alla kommuner enligt beställda platser. Jomala kommun ser fram emot kommunens utlåtande senast den 15.10.24. (Bilaga 14, Kst 01.10.24, § 247)

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar att begära äldreomsorgsnämndens utlåtande i ärendet. Äldreomsorgsnämndens utlåtande bör vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 15.11.24.

Kommunstyrelsen beslutar att begära förlängning från Jomala kommun till den 30.11.24.

Kst 247 §: BESLUT:

Kommunstyrelsen godkänner förslaget.

Kommunstyrelsen begär även äldreomsorgsnämndens utlåtande angående hur många platser och av vilken vårdnivå kommunen skulle behöva i Oasen ifall Jomala kommun blir värdkommun.

Kst 248 §: Hammarlands kommuns anslutning till Bärkraft nätverket som medaktör

Huvudsekreterare för Bärkraft nätverket Micke Larsson har sänt ett e-postmeddelande av den 14.05.24 om att Hammarlands kommun kan ansluta sig till Bärkraft nätverket som medaktör. (Bilaga 15, Kst 01.10.24, § 248)

Utvecklings- och hållbarhetsagendan för Åland kan läsas på webbsidan:

<https://www.barkraft.ax/utvecklings-och-hallbarhetsagenda-for-aland>

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår inför kommunfullmäktige att kommunen ansluter sig till Bärkraft nätverket som medaktör.

Kst 248 §: BESLUT:

Kommunstyrelsen godkänner förslaget.

Kst 184 §: Frigörandet av anslag för sopstation Hammargården

Byggnadstekniska nämnden har tagit fram en utredning över Miljöstation Hammargården. Utredningen har gjorts med anledning av att kommunfullmäktige i samband med godkännande av budget för år 2023 beslöt att binda anslaget och att det kunde frigöras efter det att byggnadstekniska nämnden framställt en utredning om en framtida lösning där bland annat tätare tömningsintervall sommartid och plan för skötsel beaktas. (Bilaga 9, Kst 11.06.24, § 184)

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår inför kommunfullmäktige att anslaget under C96, Investeringsdel, Byggnadstekniska nämnden, 9612-9630, Sopstation Hammargården 35 000,- € frigörs samt att byggnadstekniska nämnden ges rätt att verkställa projektet.

Kst 184 §: BESLUT:

Kommunstyrelsen beslutar att under sommaren 2024 testa hur tätare tömningsintervall och förbättrad skötsel påverkar miljön runt befintlig sopstation.

Kommuntekniker och praktisk arbetsledare ges i uppdrag att hålla kontroll på befintliga sopstationen under testperioden samt att han avger en rapport till kommunstyrelsen i september 2024.

Kst 249 §: Kommuntekniker och praktisk arbetsledare Allan Ketola har per e-post den 12.09.24 lämnat en rapport på uppföljning av miljöstationen under sommaren 2024. Under ärendets behandling har det även kommit in en skrivelse från grannen Ann-Britt Alén med datum 01.09.24. (Bilaga 16, Kst 01.10.24, § 249)

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår inför kommunfullmäktige att anslaget under C96, Investeringsdel, Byggnadstekniska nämnden, 9612-9630, Sopstation Hammargården 35 000,- € frigörs samt att byggnadstekniska nämnden ges rätt att verkställa projektet.

Kst 249 §: BESLUT:

Ordföranden Anders T. Karlsson konstaterar att ledamot Conny Häger understödd av ersättare Jessica Eklund föreslår att anslaget inte behöver frigöras eftersom utredningen visar att sopstationen fungerar bra.

Ordföranden Anders T. Karlsson konstaterar att ledamot Marie Stenlund föreslår att ärendet återremitteras för ny utredning av sopstationen. Då förslag på återremiss (Forts.)

(Forts.)

väckts och då en återremiss förutsätter att det biträds av hälften av de närvarande förrättar ordföranden ett ställningstagande från ledamöterna. Ordföranden konstaterar att en återremiss biträds av ledamöterna Marie Stenlund och Mikaela Welander. Ersättare Jessica Eklund, ledamöterna Ida Eklund, Conny Häger samt vice ordföranden Andreas Häger och ordföranden Anders T. Karlsson biträder att ärendets behandling fortsätter. Ordföranden konstaterar att ärendets behandling fortsätter.

Under den fortsatta behandlingen understöder ledamot Marie Stenlund kommundirektörens förslag. Emedan två förslag vunnit understöd förrättar ordföranden följande omröstningsproposition. De som röstar för kommundirektörens förslag röstar för ja och de som röstar för ledamot Conny Hägers förslag röstar för nej. Omröstning förrättas genom att ledamot efter namnupprop svarar antingen ja eller nej. För ja röstar ledamöterna Marie Stenlund och Mikaela Welander. För nej röstar ersättare Jessica Eklund, ledamöterna Ida Eklund och Conny Häger, vice ordföranden Andreas Häger samt ordföranden Anders T. Karlsson.

Ordföranden konstaterar att kommunstyrelsen beslutat i enlighet med ledamot Conny Hägers förslag med rösterna 5 mot 2.

Br N 58 §: Brandutrustning till Äppelö

Sune Sjöström bosatt på Äppelö i Hammarland har kontaktat brandchefen och efterhört möjligheterna att erhålla någon form av brandutrustning placerad på Äppelö. Äppelö ligger avsides från Geta och Hammarland men tillhör Hammarland och brandförsvaret åligger Hammarlands kommun. Enligt det allmänna avtalet mellan landskommunerna har Äppelö placerats i larmområde 090 vilket betyder att Geta FBK rycker ut vid larm, vid grundlarm tillkommer Östra Saltviks FBK med tankbil och vid stort larm går larm till Geta Östra och Västra Saltviks FBK. Tiden för larm till dess att första enhet kan vara på plats är i bästa fall omkring 40-45 min. Detta under förutsättning att båt finns tillgänglig och att det för övrigt är goda förhållanden så som isfritt, god sikt och väderleksförhållanden.

Vid kontakter med Hammarlands FBK har dessa meddelat att endast en äldre tung motorspruta finns att tillgå. Denna pump är ej heller lämplig för ev. placering på Äppelö. Nödvändig minimi utrustning är kostnadsberäknad till 40.000,- mk inklusive moms, i utrustningspaketet ingår.

* Mindre pump	30 000,-
* 1½ " slang	5 500,-
* stålrör	500,-
* Mindre släpkärra	4 000,-

De fast bofasta på Äppelö har även på förfrågan förklarat sig villiga att sköta och härbergera utrustningen som kommunen ställer till förfogande.

Brandchefens förslag:

Brandnämnden upptar ärendet till diskussion och besluter om vidare möjliga åtgärder.

Br N 6 §: BESLUT:

Brandnämnden konstaterar att behovet utan tvekan är påkallat för området som sådant och i synnerhet Äppelö. Uttryckningstiden är alldeles för lång för att hjälp vid bostads och övriga bränder skall kunna göra nytta i en brands initialskede.

En förutsättning för anskaffning är att de åretruntboende på Äppelö ansvarar och garagerar utrustningen samt vid behov deltar i räddningsarbete även i närliggande regioner vilket även har konstaterats.

Brandnämnden beslöt att hos kommunstyrelsen omgående anhålla om tilläggsanslag om 40.000,- mk inkl. moms till anskaffning av nödvändig brandutrustning för att placeras på Äppelö.

(Forts.)

(Forts.)

Kst 58 §: **Kommundirektörens förslag:**

Kommunstyrelsen besluter att förhålla sig positiv till att kommunen anskaffar föreslagen utrustning för användning på Äppelö.

Kommunstyrelsen besluter att ge brandnämnden i uppdrag att uppta anslag för ändamålet i budgetförslaget för år 2002. Under förutsättning att brandnämnden inom sin fastställda budget för år 2001 kan omdisponera anslag så att anskaffning kan göras redan under innevarande år inom ramen för det anslag som kommunfullmäktige fastställt förordar kommunstyrelsen att anskaffningen tidigareläggs. Bidrag för ändamålet bör utredas och sökas av brandnämnden.

Kst 58 §: **BESLUT:**

Kommunstyrelsen besluter att förhålla sig positiv till anskaffning av utrustning för användning på Äppelö enligt följande:

Kommunstyrelsen besluter att ge brandnämnden i uppdrag att utreda möjligheter till samarbete angående utrustning med Geta och Eckerö kommuner angående ifrågasvarande utrustning i den Norra skärgården. Utredningen bör även omfatta diskussion med landskapsstyrelsen angående eventuell förläggning av släckningsutrustning i nära anslutning till befintlig sjöräddningsbåt.

Kommunstyrelsen besluter att ge brandnämnden i uppdrag att uppta anslag för ändamålet i budgetförslaget för år 2002 efter ovan nämnda utredning. Under förutsättning att brandnämnden inom sin fastställda budget för år 2001 kan omdisponera anslag så att anskaffning kan göras redan under innevarande år inom ramen för det anslag som kommunfullmäktige fastställt förordar kommunstyrelsen att anskaffningen tidigareläggs ifall utredningen föreligger. Bidrag för ändamålet bör utredas och sökas av brandnämnden.

Kst 250 §:

Avtalet om brandpump, slangar, slangkorgar, strålrör och släpvagn på Äppelö har visat sig vara överspelad. De fast boende på Äppelö har i ett e-postmeddelande skrivit att utrustningen inte går att använda till fast boende. De har inte möjlighet att ta ansvar för utrustningen eller hålla övningar och göra uttryckningar med utrustningen om det skulle behövas. (Bilaga 17, Kst 01.10.24, § 250)

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen konstaterar att avtalet förfallit då personerna som undertecknat det inte längre är bosatta på Äppelö. Kommunstyrelsen besluter att materialet övertas av Hammarlands FBK r.f. och att frågan om framtida breddskapen angående brandskyddet på Äppelö överläts på den gemensamma räddningsmyndigheten.

(Forts.)

(Forts.)

Kst 250 §:

BESLUT: Kommunstyrelsen godkänner förslaget.

Kst 297 §: Begäran om hyresnedsättning

Patricia Schlesinger begär genom brev av den 13.11.23 om hyresnedsättning med anledning av dålig lukt i lägenhet i Catharinahemmet II. Enligt kommuntekniker-byggnadsinspektör Dan Vik har problemet varit en avloppsledning som seglats på ett icke fackmannamässigt sätt i samband med att det tidigare daghemmet Pinglas utrymmen byggdes om till lägenheter. Det här har med tiden inneburit att avloppslukt trängt genom grunden. För att åtgärda problemet har ca 0,5 m² golv pikats upp. Efter åtgärd har nytt golv gjutits. Byggåtgärderna har bidragit till att byggdamm finns i hela lägenheten samt i det bohag som hyresgästen har i lägenheten. Byggarbetena påbörjades den 16.10.23 enligt sökanden. (Bilaga 2, Kst 14.11.23, § 297)

Sökanden yrkar på:

1. Återbetalning av hela hyran för den tid som lägenheten ej kan användas som bostad, d.v.s. från den 16.10.23 t.o.m. dess att lägenheten sanerats.
2. Att kommunen reducerar hyran med 50 % från den 02.12.21 fram till dess att problemen är fullt åtgärdade.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar att begära en redogörelse från byggnadstekniska nämnden angående dels yrkanden i skrivelsen samt dels den tid som lägenheten haft och kommer att ha begränsningar i användning.

Kst 297 §: BESLUT:

Kommunstyrelsen godkänner förslaget.

BTN 117 §:

Fastighetsskötarna kunde inte lokalisera varifrån lukten kom vid första inspektionen 3 december 2021 eller vad det var som luktade. Med anledning av brevet till Kommunstyrelsen om luktproblemet besökte fastighetsskötarna ånyo lägenheten för att försöka lokalisera varifrån lukten kom. Man uppfattade att lukten var mest koncentrerad vid klädkammaren. En fuktmetning och hjälp med att lokalisera källan till lukten beställdes av Investigo som kom ut den 25.09 för att utföra mätningar, inga förhöjda fuktvärden registrerades. Enligt VVS ritningarna fanns det en avloppsledning som var i bruk under daghemmet Pinglans tid. Så man misstänkte att den kunde vara källan till luktproblemet om den fanns kvar efter ombyggnaden till lägenheter. Man beställde filmning som såg att de gamla avloppsrören fanns kvar. Man beslöt att golvmattan skulle tas bort för att bättre kunna lokalisera om luktkällan fanns under golvet i klädkammaren. Man överenskom med hyresgästen Patricia om en tid fastighetsskötarna kunde komma och ta bort mattan och när klädkammaren var tömd. Fredagen den 13.10 började man ta bort mattan men den satt så hårt fast att (Forts.)

(Forts.)

man beslöt att hyra en mattbortagare för att få loss mattan. När man anlände den 16.10 för att skära bort mattan hade hyresgästen plastat in hela sitt bohag i lägenheten.

Efter att mattan avlägsnast härledde man en mera koncentrerad lukt till ett specifikt område i klädkammaren. Hyresgästen informerades om att en bit golvet behövdes pikas upp. En entreprenör anlätades för pika upp golvet, gjutna nytt golv och lägga ny golvmatta. Färdigställande inklusive städning av lägenheten beräknas vara slutfört den 8 december.

Kommunteknikerns förslag

Föreslår att hyresgästen får hyresbefrielse från 16.10 till 08.12.2023. Föreslör att yrkande på nedsättande av hyra med 50 % från 2 december 2021 förkastas. Lukten har varit så pass diffust att det inte kan anses vara en sådan olägenhet att hyresnedsättning kan anses skälig.

BTN 117 §: **BESLUT:**

Enligt kommunteknikerns förslag. Med tillägg för att ersätta hyresgästen för olägenheter som uppkommit för dålig täckning.

Kst 66 §: Patricia Schlesinger har den 06.02.24 sänt ett e-post med ytterligare motiveringar.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen besluter att godkänna hyresbefrielse för tiden 16.10.23-08.12.23 för hyresgästen vilket utgör ett belopp om 690,87 €.

Kostnaderna för olägenhet av dålig täckning av ytor ersätts till ett belopp om 177,40 € enligt inlämnade kvitton. Därtill har kommunen köpt städtjänster för 334,80 €.

Kst 66 §: **BESLUT:**

Ordföranden Anders T. Karlsson kostaterar att ledamot Mikaela Welander föreslår att 20 % s hyresnedsättning kunde beviljas från 02.12.21 fram tills problemen åtgärdats samt att förslaget förfaller då det inte vinner understöd.

Kommunstyrelsen godkänner förslaget.

Kst 151 §: Patricia Schlesinger har inkommit med rättelseyrkande den 03.03.24. Sökanden har (Forts.)

(Forts.)

delgivits beslutet per e-post den 16.02.24. Tiden för att lämna in rättelseyrkande är 04.03.24. För kommunmedlemmar är den sista dagen att lämna rättelseyrkande den 01.03.24. Inom den utsatta fatalietiden har det inte kommit in andra rättelseyrkanden än det som inlämnats av Patricia Schlesinger. (Bilaga 7, Kst 19.03.24, § 93)

Hyresgästen yrkar på att kommunen skall bevilja hyresreduktion från december 2021 när lägenheten skriftligen anmälts samt även ombesörja adekvat sanering av bohag inklusive kläder och sänglinne. Sökanden anmärker även på den städning som kommunen ordnat och betalat för att ha varit bristfällig.

Sökanden hänvisar till Ålands hyreslag kapitel 4 § 31, 2 och 4. I moment 2 anges att hyresgästen har rätt till befrielse från hyran eller skälig nedsättning av hyran under den tid lokalen inte har kunnat användas eller under vilken den inte varit i det skick som kan krävas för avtalat skick. Hyresgästen har även rätt till ersättning för skada som hyresgästen lidit. I moment 4 anges att rätt till nedsättning av hyran uppkommer vid den tidpunkt då hyresvärden fick kännedom om bristen i lägenheten. Sökanden anger att det skulle ha inlämnats en skriftlig anmälan i december 2021. Någon sådan anmälan har inte registrerats under kommunstyrelsens inkomna handlingar. Sökanden har säkert anmält att det finns ett problem med lukt och kommunens tekniska avdelning har med anledning av det besökt lägenheten för att utreda vad problemet kan vara. De här besöken har inte utmynnat i att det skulle ha gått att lokalisera vad det är frågan om. När sökanden sedan lämnat en skrivelse till byggnadstekniska nämnden den 18.09.23 har byggnadstekniska nämnden gjort nya försök att utröna vad problemet kan vara. Efter att ha filmat avloppsledning så har orsak till luktproblem kunnat lokaliseras och åtgärdas.

Krav 1. Hyresreduktion enligt 50 %. I ett brev från av den 13.11.23 skriver Patricia Schlesinger att olägenheten anmälts av äldreomsorgs- och barnomsorgsledare Päivi Abbas i kommunens applikation för fastighetsskötarpdrag den 02.12.21. Enligt den arbetsordern har kommunens fastighetsskötare besökt lägenheten men besöket föranledde inte några större fortsatta åtgärder. Det här meddelandet var således slutbehandlat och kan inte utgöra någon grund för hyresreduktion från den 02.12.21. I rättelseyrkandet anger sökanden att luktproblem meddelats vid en kafferast när kommundirektör och kommuntekniker-byggnadsinspektör varit närvarande. Ett meddelande vid en kafferast kan inte anses berättiga till en hyresreduktion. Ärendet blev aktualiserat på nytt genom de brev som sökanden sände till kommunen den 18.09.23 och 13.11.23. Kommunen vidtog en större utredning av avloppet och upptäckte också ett byggfusk i en avloppsledning i golvet. Kommunstyrelsen har även helt befriat sökanden från hyra under tiden 16.10.23-18.12.23. Kommunen kunde kompensera med ett hyresavdrag om 20 % för tiden 18.09.23-15.10.23 med motiveringen att kommunen fått ett skriftligt meddelande om luktproblemet.

Krav 2. Adekvat sanering av bohag, kläder och sänglinne. Sökanden har inte
(Forts.)

(Forts.)

specificerat vilket belopp som sökanden yrkar för sanering av bohag, kläder och sänglinne.

Krav 3. Sökanden yrkar också på förbättrad städning.

Med anledning av rättelseyrkandet har komplettering begärts enligt följande:

1. Ett dokument på det skriftliga klagomål som lämnats till kommunen enligt rättelseyrkandet i december 2021.
2. Ett specificerat belopp på den adekvata sanering av bohag, kläder och sänglinne som sökanden anser att förutsätts för att uppnå det som sökanden vill.
3. Ett specificerat belopp för att få städningen enligt sökandens krav.

Patricia Schlesinger har inkommit med komplettering genom e-post av den 26.04.24. (Bilaga 7, Kst 07.05.24, § 151)

Utgående från svaren kan följande konstateras angående de kompletterande frågorna.

1. I den applikation som kommunen har för att anmäla arbeten till fastighetskötseln finns inte kvar någon registrering från år 2021. Även om det skulle finnas så berättigar en anmälan inte till en automatisk hyresreducering. De brister som funnits i lägenheten berättigar inte till den hyresreduktion som sökanden yrkar på.
2. Sökanden har inte angett ett pris på det som begärts i kompletteringsbegäran för sanering av bohag, kläder och sänglinnen utan istället meddelat att timersättning för tvätt av kläder kan tillämpas.
3. Sökanden har inte angett ett pris för städningen på det sätt som begärts i kompletteringsbegäran utan angett ett timpris hos städfirmor.

Kst 151 §: **Kommundirektörens förslag:**

Kommunstyrelsen konstaterar att sökanden inte kompletterat rättelseyrkandet på det sätt som begärts.

Kommunstyrelsen beslutar att:

En ytterligare hyresnedsättning beviljas enligt 20 % för tiden 18.09.23-15.10.23 d.v.s. från det datum som kommunen fått skriftligt meddelande angående luktproblemen. Att ge hyresnedsättning från december 2021 godkänns inte med motiveringen att de anmälningar inte är att betrakta som sådana anmälningar som berättigar till sänkning av hyra utan en normal dialog mellan hyresgäst och hyresvärd. I kommunens applikation i systemet Mainter finns inget kvar registrerat av anmälan. Hyresnedsättningen utgör 71,45 €. Den jämförelse som görs med kommunstyrelsens ärende av den 07.02.23 § 29 är inte relevant då de problem som sökanden anger gäller ett diffust luktproblem då igen ärendet 07.02.23 gällde en synlig vattenskada. (Forts.)

(Forts.)

Kommunen ersätter sökanden med ett belopp om 200,00 € för tvätt av kläder. Kommunen godkänner inte ersättning enligt timdebitering eftersom det är ett oskäligt yrkande.

Kommunen ersätter sökanden med ett belopp om ytterligare städning till ett belopp om 150,- €. Med beaktande av att kommunen tidigare betalat för 7,5 timmar städning av lägenheten till en kostnad av 279,00 € torde kommunens ansvar för städningen anses som tillräcklig.

Kst 151 §: **BESLUT:**

Kommunstyrelsen godkänner förslaget.

Kst 251 §: Patricia Schlesinger har genom brev av den 01.09.24 sänt ett förslag till förlikning med anledning av att Ålands förvaltningsdomstol genom beslut 28/2024 konstaterat att tvistemål angående hyresavtal är privaträttsliga ärenden och dessa kan avgöras endast av Ålands tingsrätt. Av den här anledningen erbjuder sökanden en förlikning som innebär att hyran reduceras med 25 % från 02.12.21-15.10.23. Totalt torde det belopp som sökanden vill förlikas kring utgöra 2.067,50 €. (Bilaga 18, Kst 01.10.24, § 251)

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen förkastar erbjudandet om förlikning eftersom kommunen inte anser att det finns någon relevant grund för sökanden att få hyresnedsättning för tiden 02.12.21-15.10.23.

Kst 251 §: **BESLUT:**

Ordföranden Anders T. Karlsson konstaterar att ledamot Conny Häger understödd av ledamot Mikaela Welander föreslår att kommunen går med på den ansökta förlikningen. Ytterligare konstaterar ordföranden att ersättare Jessica Eklund understöder kommundirektörens förslag. Emedan två förslag vunnit understöd förrättar ordföranden följande omröstningsproposition. De som röstar för kommundirektörens förslag röstar för ja och de som röstar för ledamot Conny Hägers förslag röstar för nej. Omröstning förrättas genom att ledamot efter namnupprop svarar antingen ja eller nej. För ja röstar ersättare Jessica Eklund, ledamöterna Ida Eklund, Marie Stelund, vice ordförande Andreas Häger och ordföranden Anders T. Karlsson. För nej röstar ledamöterna Conny Häger och Mikaela Welander. Ordföranden Anders T. Karlsson konstaterar att kommunstyrelsen beslutat i enlighet med kommundirektörens förslag med rösterna 5 mot 2.

Kst 252 §: Utlåtande över budget- och ekonomiplan Oasen boende- och vårdcenter k.f.

Förbundsstyrelsen för Oasen boende- och vårdcenter k.f. begär genom beslut av den 19.09.24 § 88 om kommunens synpunkter på budget och ekonomiplan för år 2025-2027 senast den 11.10.24. (Bilaga 19, Kst 01.10.24, § 252).

Verksamhetskostnaderna för år 2025 beräknas till 6.719.719 € vilket är 206.935 € högre än budget 2024 (3,2 %). Enligt budgetförslaget finns på Oasen 56 platser i användning och till Kommunernas socialtjänst k.f. uthyrs 9 platser. Uträkningsgrunden för hyresavgiften är den, att Kommunernas socialtjänst k.f. betalar 9/67 av kostnaderna för fastigheten, köket, lokalvården och avskrivningarna samt delar av förvaltningens kostnader. Antalet personal föreslås öka från budget 2024 till 2025 från 74,46 till 74,96 personer.

Kostnaderna per vårddygn presenteras i budgeten enligt följande:

	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025
Institution	269,50	284,05	298,06
Institution demens	244,91	254,43	264,86
ESB	167,36	174,01	180,72
Grundavgift	36,36	41,07	43,67

I budgetförslaget finns angivet att planer finns på ett demenscenter och att landskapsregeringen beviljat 113.872,- € i stöd till kommunalförbundet samt att en projektledare anställts.

Kommunernas socialtjänst k.f. hyr rehab-korridoren 01.11.22-30.10.25 och betalar en hyra som motsvarar grundavgift samt avskrivningskostnader.

Investeringarna i budgeten är för år 2025 528.000,- €, 2026 763.000,- € och 2027 608.000,- €. Avskrivningarna är 291.899,-. I budgeten föreslås ökning av lån med 407.005,- €.

Grundavgiften föreslås vara 15.940 för år 2025.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen antecknar budgetförslaget till kännedom.

Kst 252 §: BESLUT:

Kommunstyrelsen godkänner förslaget.

Kst 253 §: Utlåtande angående förslag till budget Södra Ålands utbildningsdistrikt k.f.

Förbundsstyrelsen för Södra Ålands utbildningsdistrikt k.f. har genom ärende av den 19.09.24 § 35 sänt förslag till budget och ekonomiplan för åren 2025-2027 för utlåtande. Kommunens utlåtande skall vara kommunalförbundet tillhanda senast den 21.10.24. (Bilaga 20, Kst 01.10.24, § 253)

I förslaget till budget framgår följande;

- Elevantalet i KHS är ca 358 elever, i träningsundervisning 39 elever och i specialfritidshemmet 28 elever.
- Verksamhetskostnaderna ökar från 8.401.400 till 8.899.481 från budget 2024 till 2025 (5,9 %).
- Nettoinvesteringskostnaderna under året beräknas vara 1.088.300 €.
- Hammarlands kommuns kostnader till kommunalförbundet är 1.264.422 € vilket är 142.919 € högre än under år 2024 (12,7 %)
- I samarbete med de övriga distrikten planeras köp av tjänster för talterapeuter.
- Under året lyfter kommunalförbundet nya lån motsvarande 932.800,- €.
- I KHS kommer Hammarlands kommun att ha elever enligt följande; budget 2024 58,00 elever och budget 2025 60,5.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen antecknar budgetförslaget till kännedom.

Kst 253 §: BESLUT:

Kommunstyrelsen godkänner förslaget.

Kst 254 §: Utlåtande angående förslag till budget Kommunernas socialtjänst k.f.

Kommunernas socialtjänst k.f. har sänt förbundsstyrelsens förslag till budget och ekonomiplan för åren 2025-2027 till kommunen för utlåtande. Kommunens utlåtande bör vara kommunalförbundet tillhanda senast den 18.10.24. Kommunalförbundet ordnar ett informations- och diskussionstillfälle den 07.10.24 kl. 18.00-20.00. Anmälan till tillfället skall göras senast den 03.10.24. (Bilaga 21, Kst 01.10.24, § 254)

Verksamhetens kostnader ökar från 35.968 T€ till 37.403 T € med 1.453 T€ 4,0 % från budget 2024 till 2025. Hammarlands kommuns kostnader ökar från 1.428.399 € till 1.509.488 € vilket är 81.089 € (5,7 %).

I budgetförslaget för år 2025 finns investeringar för 1.135 T€. Lånen ökar med 779 T€. Under planeåren har förbundet tagit upp investeringskostnader för 4.875 T€ under år 2026 och 5.475 T€ under år 2027. Den största investeringen avser Svedgränd.

Kommundirektöns förslag:

Kommunstyrelsen beslutar om eventuell medverkan vid informationstillfället den 07.10.2024.

Kommunstyrelsen antecknar förslaget till budget och ekonomiplan för åren 2025-2027 för Kommunernas socialtjänst k.f. till kännedom.

Kst 254 §: BESLUT:

Kommunstyrelsen godkänner förslaget.

Kst 255 §:   Kommundirektörens tjänstemannabeslut till kännedom**2024:**

Semester: 65

Anställning:

Uppsägning:

Förordnande: 62

Kompensationsledighet: 66

Inköp:

Tjänstledighet/arbetsledighet:

Annan ledighet:

Familjeledigheter:

Sjukledigheter: 63-64

Vård av sjukt barn:

Ersättning terminalglasögon:

Ersättningsandel för barnomsorg:

Hyresavtal:

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen antecknar besluten till kännedom.

Kst 255 §:   BESLUT: Kommunstyrelsen godkänner förslaget.
_____

Kst 256 §: Handlingar till kommunstyrelsens kännedom

Ålands landskapsregerings e-post av den 17.09.24 angående fastställande av reviderad plan över implementeringen av barnomsorgens läroplan, Hk Dnr 276/24. (Ej utsänd)

Ålands landskapsregerings beslut Dnr ÅLR 2024/6314 angående justering av landskapsandelar för kommunernas utbildningsverksamhet 2024.

Åsub: s statistik av den 06.09.24 angående Kommunernas och kommunalförbundenas ekonomi och verksamhet 2023, Hk Dnr 12/24.

Kallelse till lantmäteriförrättning förrättning nr 2024-729586 Frebbenby R:Nr 1:5, Hk Dnr 274/24.

Justitieministeriets Dnr VN/17100/2023-OM-21 angående engångsersättning till kommunerna för valutgifterna vid Europaparlamentsvalet 2024, Hk Dnr 284/24.

Leader Åland r.f.: s e-post av den 25.09.24 angående ledamot i Leader Åland.

Protokoll från utbildningsnämnden den 26.08.24, Hk Dnr 266/24. (Ej utsänd)

Protokoll från Ålands räddningsnämnd den 05.09.24, Hk Dnr 272/24. (Ej utsänd)

Inbjudan till Åda Ab: s ägarforum den 16.10.24 kl. 14.00-16.00 i iTidens konferensrum.

(Bilaga 22, Kst 01.10.24, § 256)

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen antecknar handlingarna till kännedom.

Kst 256 §: BESLUT:

Kommunstyrelsen godkänner att Annette Häger-Ahlström deltar vid kommande Leader Åland r.f.: s höstmöte den 19.11.24 som kommunens representant och att protokollsutdrag fullmakt för deltagandet.

Kommunstyrelsen besluter att vice ordföranden Andreas Häger deltar vid ägarforum den 16.10.24 kl. 14.00-16.00.

Kst 228 §: Marsundsvägens ytbeläggning

Kst 228 §: **BESLUT:**

Kommunstyrelsen ger kommundirektören i uppdrag att till nästa sammanträde ta fram en skrivelse till landskapsregeringen angående behovet av att få Marsundsvägen ytbelagd.

Kst 257 §: (Bilaga 23, Kst 01.10.24, § 257)

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen godkänner bifogade förslag till framställan till Ålands landskapsregering om grundförbättring och ytbeläggning av Marsundsvägen.

Kst 257 §: **BESLUT:**

Kommunstyrelsen godkänner förslaget.

Kst 258 §: Anhållan om ledighet

Kommundirektör Kurt Carlsson anhåller om -ledighet under tiden 06.09.24.

Kst 258 §: BESLUT:

Ordföranden konstaterar att kommundirektör Kurt Carlsson anmäler jäv samt att kommunstyrelsen beslutar att bortse från jäv då det saknar betydelse i ärendet.

Kommunstyrelsen godkänner förslaget.

Kst 259 §: Försäljning av tomt nr 4 i kvarter Ö2, Öra bostadsområde

Catrin Anderalm har genom e-post av den 27.09.24 ansökt om att få köpa tomt nr 4 i kvarter Ö2 på Öra strands bostadsområde. Kommunfullmäktige har genom beslut av den 23.05.17 slagit fast följande allmänna grunder för försäljning av tomt nr 4 i kvarter Ö2 på Öra bostadsområde:

- Pris för tomt nr 4 kvarter Ö2 är 18.150,- € (1.210 m² * 15,- €/m²)
- Anslutningsavgift för vatten och avlopp tillkommer enligt gällande Vattentariff och Avloppsvattentaxa
- Köparen förbinder sig att inom två (2) år från denna dag räknat ansöka om byggnadstillstånd och att inom tre (3) år från denna dag räknat påbörja byggnadsprojektet för bebyggande av tomten med en med detaljplanen, byggnadsordningen och godkända ritningar överensstämmande bostadsbyggnad. Om köparen inte inom fastställd tid uppfyller nämnda byggnadsskyldighet, förbehåller sig Hammarlands kommun rätten att återinlösa köpeobjektet till försäljningspriset utan ränta. Ifall kommunen önskar nyttja sin rätt att återinlösa tomten, skall kommunen på det sätt, som stadgas i 2 § i kapitel 2 i Jordabalken, inom 3 månader efter att villkorets giltighetstid löpt ut väcka talan för att få köpet att återgå.
- Köparen står för kostnaderna för upprättandet av köpebrev, kostnaderna för lagfarts och lantmäteriförfarande samt för överlåtelseskattens erläggande.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar med stöd av § 68 p. 18 i kommunens förvaltningsstadga sälja till Catrin Anderalm den 1.210 m² stora tomt nr 4 i kvarter Ö2 på Öra strands bostadsområde för en köpeskilling om 18.150,- €.

Anslutningsavgift för vatten och avlopp tillkommer enligt gällande Vattentariff och Avloppsvattentaxa.

Dessutom införs villkor om att byggnadslov skall sökas inom två år från tecknandet av köpebrev samt att byggprojektet skall påbörjas senast tre år från tecknandet av köpebrev. Ifall villkor om byggnadslov och påbörjandet av byggprojekt inte sker inom ovan nämnda tid återgår köpet.

Köparen står för kostnaderna för upprättandet av köpebrev, kostnaderna för lagfarts och lantmäteriförfarande samt för överlåtelseskattens erläggande.

Köpebrevet undertecknas för kommunens del av ordföranden i kommunstyrelsen Anders T. Karlsson samt kommundirektör Kurt Carlsson.

Kst 259 §: BESLUT:

Kommunstyrelsen godkänner förslaget.

Kst 260 §:   Värmesystem i daghemmet Klaralund**Kst 260 §:   BESLUT:**

Enligt ledamot Conny Hägers redogörelse bör kommunen göra ett förfrågningsunderlag för värmepump, koldioxidgivare i ventilation och solfångare till daghemmet Klaralund.

Kommunstyrelsen besluter att överstyra ärendet till byggnadstekniska nämnden som får i uppdrag att komplettera budgetförslaget för år 2025 med ett anslag för projektet att ta fram förfrågningsunderlag samt även verkställighet av projekt värmepump, koldioxidgivare och solfångare till Daghemmet Klaralund.

För att kommunstyrelsen skall kunna komplettera budgeten bör nämndens svar vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 22.11.24.

<p>Vad förbudet grundar sig på</p>	<p>Eftersom nedan nämnda beslut endast gäller beredning eller verkställighet, kan kommunalbesvär enligt 112 § i kommunallagen inte anföras över beslutet.</p> <p>Paragrafer: §§ 229-238; § 240-241; §§ 247-248; §§ 252-257; § 260</p> <hr/> <p>Besvär kan inte anföras över nedan nämnda beslut, eftersom ett skriftligt rättelseyrkande enligt § 110 i kommunallagen kan framställas över beslutet:</p> <p>Paragrafer: § 239; § 242; § 246; §§ 249-250; § 259</p> <hr/> <p>Enligt 5 § 1 mom. I Förvprocesslagen/annan lagstiftning kan besvär inte anföras över nedan nämnda beslut.</p> <p>Paragrafer och grunder för besvärsförbudet. §§ 243-245 LL om tjänstekollektivavtal ÅFS 22/78 § 2 § 251 tvistemål i privaträttsligt ärende avgörs i allmän domstol § 258 LL om tjänstekollektivavtal ÅFS 22/78 § 2</p>
------------------------------------	--

ANVISNING FÖR RÄTTELSEYRKANDE

<p>Myndighet till vilken rättelseyrkande kan framställas samt tid för yrkande av rättelse</p>	<p>Den som är missnöjd med nedan nämnda beslut kan framställa ett skriftligt rättelseyrkande. Också elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.</p> <p>Myndighet hos vilken rättelse yrkas, myndighetens adress och postadress: Organ</p> <p>Kommunstyrelsen i Hammarland, Klockarvägen 3, 22240 HAMMARLAND E-post: info@hammarland.ax, Telefonnummer: (018) 36 450 Registratur är öppen måndag-fredag kl. 8.30-16.00.</p> <p>Paragrafer:</p> <p>Rättelseyrkandet skall framställas inom 14 dagar från delfäendet av beslutet. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet sju dagar efter det att protokollet fanns tillgängligt på kommunens webbplats. Dagen för delfäendet räknas inte med i tidsfristen för rättelseyrkandet. Om den sista dagen för rättelseyrkandet infaller på en helgdag, självständighetsdagen, självstyrelsedagen, första maj, julafton, midsommarafton eller en helgfri lördag, får rättelseyrkande begäras den första vardagen därefter.</p> <p>Protokollet publiceras på kommunens webbplats den 04.10.2024 på sidan www.hammarland.ax/kommunen/protokoll/kommunstyrelsen</p>
<p>Rättelseyrkandets form och innehåll</p>	<p>Av rättelseyrkandet skall framgå yrkandet och vad det grundar sig på. Yrkandet skall undertecknas av den som framställer det.</p> <p>I rättelseyrkandet ska uppges:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det beslut i vilket omprövning begärs. • Hurdan ändring som yrkas. • På vilka grunder omprövning begärs. <p>Om beslut med anledning av rättelseyrkande får delges som ett elektroniskt meddelande ska också e-postadress uppges.</p>

BESVÄRSANVISNING

<p>Besvärsmyndighet och besvärstid</p>	<p>I nedannämnda beslut kan ändring sökas skriftligt genom besvär. Ändring i ett beslut med anledning av rättelseyrkande kan sökas genom kommunalbesvär endast av den som framställt rättelseyrkandet. Om beslutet ändrats med anledning av rättelseyrkandet, kan ändring i beslutet sökas genom kommunalbesvär också av den som är part eller av en kommunmedlem.</p> <hr/> <p>Besvärsmyndighet, adress och postadress</p> <p>Ålands förvaltningsdomstol, Torggatan 16, 22100 MARIEHAMN</p> <table border="0"> <tr> <td>Kommunalbesvär, paragrafer</td> <td>Besvärstid 30 dagar</td> </tr> <tr> <td>Förvaltningsbesvär, paragrafer</td> <td>Besvärstid dagar</td> </tr> <tr> <td>Annan besvärsmyndighet, adress och postadress paragrafer</td> <td>Besvärstid dagar</td> </tr> </table> <p>Besvärstiden börjar från delfäendet av beslutet.</p>	Kommunalbesvär, paragrafer	Besvärstid 30 dagar	Förvaltningsbesvär, paragrafer	Besvärstid dagar	Annan besvärsmyndighet, adress och postadress paragrafer	Besvärstid dagar
Kommunalbesvär, paragrafer	Besvärstid 30 dagar						
Förvaltningsbesvär, paragrafer	Besvärstid dagar						
Annan besvärsmyndighet, adress och postadress paragrafer	Besvärstid dagar						
<p>Besvärsskrift</p>	<p>I besvärsskriften skall uppges</p> <ul style="list-style-type: none"> - ändringssökandens namn, yrke, boningsort och postadress - vilket beslut som överklagas - vilka ändringar som yrkas i beslutet - motiveringarna till att beslutet bör ändras <p>Besvärsskriften skall undertecknas av ändringssökanden själv eller av den som författat skriften. Om endast den som författat besvärsskriften undertecknar den, skall också hans yrke, boningsort och postadress anges.</p> <p>Till besvärsskriften skall fogas det beslut som överklagas, i original eller som officiellt bestyrkt kopia och intyg om den dag från vilken besvärstiden skall räknas. Ombud skall vid behov bifoga fullmakt (FörvProssL 21 §)</p>						
<p>Inlämnande av besvärshandlingarna</p>	<p>Besvärshandlingarna skall lämnas till besvärsmyndigheten före besvärstidens utgång. Besvärshandlingarna kan även sändas med post eller genom bud, men i så fall på avsändarens eget ansvar. Handlingarna skall lämnas till posten i så god tid att de kommer fram under besvärstidens sista dag innan ämbetsverket stängs.</p> <p>Besvärshandlingarna kan även lämnas till:</p> <table border="0"> <tr> <td>Namn, adress och postadress</td> <td>Paragrafer</td> </tr> </table> <hr/> <p>Besvärshandlingarna skall lämnas till 1):</p> <table border="0"> <tr> <td>Namn, adress och postadress</td> <td>Paragrafer</td> </tr> </table> <p><i>Enligt lagen om domstolsavgifter (1455/2015) uppbärs en avgift i förvaltningsdomstolen om 250,- € i besvärssaken som har anhängiggjorts. I fall förvaltningsdomstolen ändrar ett överklagat beslut till förmån för ändringssökanden tas inte avgiften inte ut.</i></p>	Namn, adress och postadress	Paragrafer	Namn, adress och postadress	Paragrafer		
Namn, adress och postadress	Paragrafer						
Namn, adress och postadress	Paragrafer						
<p>Tilläggsuppgifter</p>	<p>Detaljerad anvisning för rättelseyrkande/besvärсанvisning fogas till protokollsutdraget vilket kan begäras från: Hammarlands kommun, registratur, Klockarvägen 3, 22240 HAMMARLAND, E-post: info@hammarland.ax, Telefon: (018) 364 50.</p>						

1) Om de skall lämnas till någon annan än besvärsmyndigheten